

Z A K O N

O MEĐUBANKARSKIM NAKNADAMA I POSEBNIM PRAVILIMA POSLOVANJA KOD PLATNIH TRANSAKCIJA NA OSNOVU PLATNIH KARTICA

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se međubankarske naknade koje se naplaćuju pri izvršavanju platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Republici Srbiji, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga trgovca imaju sedišta u Republici Srbiji, kao i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem i prihvatanjem platnih instrumenata zasnovanih na platnim karticama.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na platne transakcije koje se izvršavaju na osnovu posebnih instrumenata koji se mogu koristiti samo ograničeno, a ispunjavaju najmanje jedan od sledećih uslova:

1) instrumenti koji omogućavaju njihovom imaocu pribavljanje robe i usluga mogu se koristiti isključivo u prostorijama subjekta koji izdaje ove instrumente ili, u skladu sa ugovorom koji je zaključen sa subjektom koji se bavi izdavanjem ovih instrumenata, kod ograničene mreže prodavaca robe i usluga, ili za vrlo ograničen izbor robe i usluga;

2) instrumenti se izdaju na zahtev pravnog lica, preduzetnika ili subjekta iz javnog sektora radi sticanja dobara ili usluga od dobavljača ili pružaoca usluge koji su o tome zaključili ugovor sa izdavaocem tih instrumenata, a uređeni su aktom nadležnog organa javne vlasti da bi se ostvarili određeni socijalni ili fiskalni ciljevi.

Značenje pojedinih pojmova

Član 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovog zakona imaju sledeće značenje:

1) međubankarska naknada (eng. *multilateral interchange fee*) označava naknadu, uključujući neto naknadu i bilo koji drugi ugovoreni iznos novčanih sredstava, koja se neposredno ili posredno (npr. preko trećih lica) plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između izdavaoca i prihvatioca koji učestvuju u izvršenju te transakcije;

2) neto naknada je ukupan iznos novčanih sredstava, popusta (olakšica) ili drugih vrsta podsticaja koje izdavalac prima od kartičnih sistema plaćanja, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na osnovu platnih kartica i povezanim aktivnostima, koji je umanjen za iznos novčanih sredstava, popusta (olakšica) ili drugih vrsta podsticaja koje izdavalac daje kartičnim sistemima plaćanja u vezi s tim transakcijama i aktivnostima;

3) trgovačka naknada (eng. *merchant service charge*) je naknada koju prihvatiocu plaća trgovac u vezi s platnom transakcijom na osnovu platne kartice;

4) platna transakcija označava prenos novčanih sredstava na platni račun trgovca, koji inicira platilac, ili drugo lice za njegov račun, ili trgovac, a obavlja se bez obzira na pravni odnos između platioca i trgovca;

5) platna transakcija na osnovu platne kartice jeste platna transakcija koja se inicira i izvršava na osnovu upotrebe platne kartice putem kartičnog, telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja ili softvera, u

skladu s poslovnim pravilima kartičnih sistema plaćanja i korišćenjem infrastrukture tih sistema, a koja se ne smatra transferom odobrenja ili direktnim zaduženjem u smislu zakona kojim se uređuju platne usluge;

6) domaća platna transakcija, platni nalog, platni račun, tekući račun, platni instrument, pružalac platnih usluga, korisnik platnih usluga, elektronski novac, platni sistem u Republici Srbiji i obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuju platne usluge;

7) platna kartica je platni instrument u obliku fizičke ili elektronske kartice koji se koristi za iniciranje platne transakcije;

8) kreditna kartica je platna kartica koja se koristi za iniciranje transakcije kreditnom karticom;

9) transakcija kreditnom karticom je platna transakcija na osnovu platne kartice kod koje se platilac zadužuje za iznos transakcije u celosti ili delimično na unapred utvrđeni kalendarski dan, u skladu sa uslovima utvrđenim ugovorom o izdavanju kreditne kartice, bez obzira na to da li se obračunava i plaća kamata;

10) debitna kartica je platna kartica koja se koristi za iniciranje transakcije debitnom karticom, uključujući i pripejd karticu i svaku drugu platnu karticu koja nije kreditna kartica;

11) pripejd kartica je platna kartica na kojoj je pohranjen elektronski novac i koja se koristi za iniciranje transakcije debitnom karticom;

12) transakcija debitnom karticom je platna transakcija na osnovu platne kartice koja nije transakcija kreditnom karticom;

13) poslovna kartica je platna kartica izdata pravnim licima, subjektima iz javnog sektora, preduzetnicima ili drugim fizičkim licima koja obavljaju delatnost slobodne profesije, koja je ograničena za upotrebu samo u poslovne svrhe, a plaćanja izvršena njenom upotrebom naplaćuju se na teret ovih lica;

14) platna aplikacija je računarski softver ili odgovarajući ekvivalent učitana na računaru, mobilnom telefonu ili bilo kom drugom uređaju koji omogućava da se inicira platna transakcija na osnovu platne kartice i da platilac izda platni nalog;

15) platni instrument zasnovan na platnoj kartici je svaki platni instrument, uključujući i platnu karticu, računar, mobilni telefon ili bilo koje drugo tehničko sredstvo koje sadrži platnu aplikaciju, koji omogućava platiocu da inicira platnu transakciju na osnovu platne kartice;

16) platni brend je svaki materijalni ili digitalni naziv, izraz, oznaka, simbol ili njihova kombinacija kojima se označava kartični sistem plaćanja u okviru kojeg se izvršava platna transakcija na osnovu platne kartice;

17) kobrendiranje platnog instrumenta (eng. co-branding) jeste uključivanje najmanje jednog platnog brenda i najmanje jednog brenda koji nije platni brend na istom platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici;

18) platilac je fizičko ili pravno lice koje ima platni račun i saglašava se da se na teret ovog računa izvrši platni nalog, odnosno platna transakcija na osnovu platne kartice, a ako nema platnog računa – fizičko ili pravno lice koje izdaje platni nalog radi izvršenja ove transakcije;

19) trgovac je primalac plaćanja, odnosno fizičko ili pravno lice koje je određeno kao primalac novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije na osnovu platne kartice;

20) prihvatilac je pružalac platnih usluga sa sedištem u Republici Srbiji, koji se, u skladu sa ugovorom zaključenim s trgovcem, obavezao da pruža platne usluge

prihvatanja platnih transakcija na osnovu platne kartice i izvršavanja tih platnih transakcija radi prenosa novčanih sredstava trgovcu;

21) izdavalac je pružalac platnih usluga sa sedištem u Republici Srbiji, koji se, u skladu sa ugovorom zaključenim s platiocem, obavezao da tom licu pruža platne usluge izdavanja platnog instrumenta za iniciranje platnih transakcija na osnovu platnih kartica i izvršavanja tih platnih transakcija;

22) potrošač je fizičko lice koje zaključuje ugovore o platnim uslugama koje su predmet ovog zakona u svrhe koje nisu namenjene njegovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj delatnosti;

23) kartični sistem plaćanja (eng. payment card scheme) označava jedinstven skup pravila, praksi, standarda i/ili operativnih smernica za izvršavanje platnih transakcija na osnovu platnih kartica, a obuhvata i posebno telo, organizaciju ili subjekta koji donose odluke o poslovanju ovog sistema i odgovorni su za poslovanje tog sistema;

24) četvorostrani kartični sistem plaćanja jeste kartični sistem plaćanja kod kojeg se platne transakcije na osnovu platnih kartica izvršavaju posredstvom tog sistema, izdavaoca i prihvatioca;

25) trostrani kartični sistem plaćanja jeste kartični sistem plaćanja koji neposredno pruža uslugu prihvatanja i izdavanja platne kartice i u okviru koga se izvršavaju platne transakcije na osnovu platnih kartica, pri čemu se trostrani kartični sistem plaćanja koji drugom pružaocu platnih usluga da ovlašćenje da izdaje platne instrumente zasnovane na platnoj kartici i/ili da prihvata platne transakcije na osnovu ovih platnih instrumenata, odnosno koji te platne instrumente izdaje s partnerom u okviru sporazuma o kobrendiranju ili preko zastupnika – smatra četvorostranim kartičnim sistemom plaćanja;

26) procesor je lice koje pruža tehničku uslugu obrade i/ili prenosa platnog naloga između prihvatioca i izdavaoca.

Međubankarske naknade

Član 3.

Međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,2% vrednosti izvršene transakcije.

Međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,3% vrednosti izvršene transakcije.

Ne dovodeći u pitanje ograničenja iz st. 1. i 2. ovog člana, Narodna banka Srbije može propisati i najviši fiksni iznos međubankarske naknade koji se može naplatiti za izvršene platne transakcije na osnovu platnih kartica.

Pružalac platne usluge ne može naplatiti niti ponuditi međubankarsku naknadu suprotno st. 1. do 3. ovog člana.

Radi primene ograničenja iz st. 1. do 4. ovog člana, svaki ugovoreni iznos novčanih sredstava, uključujući neto naknadu, koji ima isti predmet i/ili efekat kao međubankarska naknada, a koji izdavalac prima od kartičnih sistema plaćanja, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima – smatra se delom međubankarske naknade.

Radi praćenja primene ograničenja iz st. 1. do 4. ovog člana, pružaoci platnih usluga dužni su da Narodnoj banci Srbije dostavljaju podatke o naknadama iz ovih stavova, a Narodna banka Srbije bliže propisuje sadržinu, rokove i način dostavljanja tih podataka.

Ne dovodeći u pitanje ograničenja iz st. 1. do 4. ovog člana, ako je, usled nepovoljnog stanja konkurencije na tržištu pružanja platne usluge prihvatanja platnih transakcija na osnovu platne kartice u Republici Srbiji, visina trgovačke naknade nesrazmerna stvarnim troškovima pružanja ove usluge – Narodna banka Srbije, uz pribavljanje prethodnog mišljenja Komisije za zaštitu konkurencije, može propisati i najviši procentualni i/ili fiksni iznos trgovačke naknade koji se može naplatiti za izvršenje te usluge.

Prihvatilac ne može naplatiti niti ponuditi trgovačku naknadu suprotno propisu iz stava 7. ovog člana.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na:

- 1) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje se odnose na isplatu gotovog novca na bankomatima ili na šalterima pružalaca platnih usluga;
- 2) platne transakcije na osnovu poslovnih kartica;
- 3) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje je izdao trostrani kartični sistem plaćanja.

Izbor platnog brenda i platne aplikacije (eng. *cobadging*)

Član 4.

Izdavalac ima pravo da uključi dva ili više različitih platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici.

Pravilima kartičnih sistema plaćanja ili drugim sličnim merama ne može se sprečavati, niti ograničavati izdavalac da postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Kada zaključuje ugovor o platnoj usluzi, potrošač ima pravo da mu se izda platni instrument zasnovan na platnoj kartici s dva ili više platnih brendova, ako pružalac platnih usluga nudi takvu uslugu.

Pružalac platnih usluga dužan je da u primerenom roku pre zaključenja ugovora o platnoj usluzi potrošaču dostavi jasne i objektivne informacije o platnim brendovima s kojim je ta usluga povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihove mogućnosti i primenljivost, troškove i mere zaštite.

Sve razlike u tretmanu izdavalaca ili prihvatilaca sadržane u pravilima kartičnog sistema plaćanja ili u odredbama ugovora o davanju odobrenja za pristupanje ovom sistemu a koje su posledica uključivanja dva ili više različitih platnih brendova ili više platnih aplikacija istog platnog brenda na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici – moraju biti zasnovane na objektivnim razlozima i nediskriminatorne.

Ne mogu se u okviru kartičnog sistema plaćanja izdavaocu i/ili prihvatiocu nametnuti obaveza izveštavanja, obaveza plaćanja naknada ili druge slične obaveze sa istim ciljem ili efektom za platne transakcije koje se ne izvršavaju korišćenjem tog sistema a izvršavaju se upotrebom uređaja na kome je prisutan i platni brend tog sistema.

Bilo koje pravilo rutiranja (eng. *routing*) ili slične mere čiji je cilj usmeravanje transakcija preko specifičnog kanala ili procesa i drugi tehnički i sigurnosni standardi i zahtevi u vezi sa upotrebom dva ili više platnih brendova i platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici – moraju biti nediskriminatorni i primenjeni na nediskriminatoran način.

Kartični sistemi plaćanja, izdavaoci, prihvatoci, procesori i drugi pružaoci tehničkih usluga ne mogu na platnim instrumentima zasnovanim na platnoj kartici ili na opremi koja se primenjuje na mestu prodaje ustanoviti automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili trgovcu ograničio izbor platnog

brenda i/ili platne aplikacije pri upotrebi platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici.

U opremi koju koristi na svom mestu prodaje, trgovac može upotrebljavati automatski mehanizam kojim se vrši izbor određenog platnog brenda ili platne aplikacije, ali nema pravo da ograniči platioca da izabere platni brend ili platnu aplikaciju koji bi bili različiti od onih koji su odabrani tim automatskim mehanizmom, pod uslovom da taj trgovac prihvata izabrani platni brend ili platnu aplikaciju.

Razdvajanje naknada (eng. *unblending*)

Član 5.

Prihvatilac je dužan da trgovačke naknade trgovcu nudi i obračunava pojedinačno za različite vrste i brendove platnih kartica za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade i/ili različite naknade kartičnih sistema plaćanja.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, prihvatilac može trgovcu obračunavati jedinstvenu naknadu za sve ili više vrsta i brendova platnih kartica koje taj trgovac prihvata samo ako je trgovac to od njega zahtevao u pismenoj formi nakon prijema ponude iz stava 1. ovog člana.

U ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje s trgovcem, prihvatilac je dužan da pojedinačno prikaže informacije o iznosu svih naknada iz stava 1. ovog člana (trgovačka naknada, međubankarska naknada i naknada kartičnog sistema plaćanja) – i to za sve platne brendove i vrste platnih kartica, osim ako je trgovac nakon prijema ponude iz stava 1. ovog člana zahtevao u pismenoj formi drugačije postupanje prihvatioca.

Pravilo o prihvatanju svih kartica

Član 6.

Pružaoци platnih usluga mogu obavezati trgovce koji prihvataju platni instrument zasnovan na platnoj kartici jednog izdavaoca da prihvataju i druge platne instrumente zasnovane na platnim karticama koji su izdati u okviru istog kartičnog sistema plaćanja samo ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) platni instrumenti su zasnovani na istom platnom brendu i istoj vrsti platne kartice (debitna ili kreditna kartica);
- 2) platni instrumenti zasnovani na platnim karticama izdaju se potrošačima;
- 3) međubankarska naknada kod platnih transakcija koje se izvršavaju primenom ovih platnih instrumenata obračunava se i naplaćuje u skladu s članom 3. ovog zakona.

Odredbe stava 1. ovog člana ne dovode u pitanje pravo kartičnih sistema plaćanja ili pružaoca platnih usluga da utvrde da platne kartice ne mogu biti odbijene po osnovu identiteta izdavaoca ili korisnika platne kartice.

Ako odluči da ne prihvati sve platne instrumente zasnovane na platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja, trgovac je dužan da o tome jasno i nedvosmisleno obavesti potrošača, istovremeno s davanjem obaveštenja o platnim instrumentima zasnovanim na platnim karticama tog kartičnog sistema plaćanja koje taj trgovac prihvata.

Trgovac je dužan da informacije iz stava 3. ovog člana vidno istakne na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mestu.

U slučaju trgovine korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu (npr. elektronska trgovina), trgovac je dužan da informacije iz stava 3. ovog člana objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem elektronskom ili mobilnom

mediju, pri čemu ove informacije moraju biti pružene platiocu u primerenom roku pre nego što zaključi ugovor s trgovcem.

Izdavalac je dužan da obezbedi da platni instrument zasnovan na platnoj kartici bude elektronski i vizuelno prepoznatljiv, na način koji omogućava trgovcu i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu platne kartice (debitna, kreditna ili poslovna kartica) koju je platilac izabrao.

Nedozvoljeni uticaj na trgovca kod upotrebe platnih instrumenata

Član 7.

Pravilima kartičnih sistema plaćanja i ugovorom između prihvatioca i trgovca ili na bilo koji drugi način koji uključuje uticaj kartičnih sistema plaćanja ili prihvatioca – ne može se trgovcu zabraniti:

- 1) da usmeri potrošača na upotrebu bilo kog platnog instrumenta;
- 2) da daje prednost platnim instrumentima zasnovanim na platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja;
- 3) da obavesti platioca o međubankarskim naknadama, naknadama kartičnih sistema plaćanja i trgovačkim naknadama koje plaća.

Odredbama ovog člana ne dovode se u pitanje odredbe o naknadama, popustima ili drugim mehanizmima usmeravanja utvrđene propisima kojima se uređuju platne usluge i zaštita potrošača.

Informacije za trgovca o pojedinačnim platnim transakcijama na osnovu platnih kartica

Član 8.

Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice, prihvatilac je dužan da trgovcu dostavi sledeće informacije:

- 1) referentnu oznaku koja trgovcu omogućava identifikaciju pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice;
- 2) iznos pojedinačne platne transakcije u valuti u kojoj je odobren platni račun trgovca;
- 3) iznos svih naknada koje se odnose na pojedinačnu platnu transakciju na osnovu platne kartice, sa posebno naznačenim iznosom trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartičnog sistema plaćanja.

Informacije iz stava 1. ovog člana mogu biti zbirno prikazane po platnom brendu, platnoj aplikaciji, vrsti platnog instrumenta i iznosu međubankarskih naknada koje se primenjuju na platnu transakciju, ako se trgovac s time prethodno saglasio u pismenoj formi.

Ugovorom između prihvatioca i trgovca može se utvrditi da se informacije iz stava 1. ovog člana dostavljaju ili čine dostupnim periodično, a najmanje jednom mesečno, na ugovoreni način koji omogućava trgovcu da ih čuva i reprodukuje u neizmenjenom obliku.

Izdavanje platne kartice za izvršavanje domaćih platnih transakcija

Član 9.

Ako korisniku platnih usluga izdaje platnu karticu koja se može koristiti za iniciranje platnih transakcija s tekućeg računa, izdavalac je dužan da tom korisniku bez naknade izda platnu karticu kod koje se u domaćim platnim transakcijama

obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos izdatih na osnovu njene upotrebe obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji.

Platna kartica koja se može koristiti za iniciranje platnih transakcija s tekućeg računa a kod koje se u domaćim platnim transakcijama poslovi iz stava 1. ovog člana ne obavljaju u Republici Srbiji – može biti izdata samo na poseban zahtev korisnika platnih usluga dat u pismenoj formi, i to samo ako je tom korisniku za iniciranje platnih transakcija sa istog tekućeg računa već izdata i platna kartica iz stava 1. ovog člana.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na druge platne instrumente zasnovane na platnoj kartici.

Zaštita prava i interesa korisnika platnih usluga

Član 10.

Ako se izdavalac ili prihvatilac ne pridržavaju odredaba ovog zakona ili propisa donetih na osnovu ovog zakona – korisnik platnih usluga koje su predmet ovog zakona ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge i zakonom kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga.

Na postupak ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga koje se odnose na ostvarivanje zaštite prava i interesa korisnika finansijskih usluga (pravo na prigovor davaocu finansijskih usluga, pravo na pritužbu Narodnoj banci Srbije, vansudsko rešavanje spornog odnosa, mere za otklanjanje nepravilnosti i pravo na sudsku zaštitu).

Nadzor

Član 11.

Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod banaka na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju banke.

Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod platnih institucija, institucija elektronskog novca i javnog poštanskog operatora na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju platne usluge.

Ako u postupku nadzora iz st. 1. i 2. ovog člana utvrdi da je subjekt nadzora postupio suprotno ovom zakonu ili propisima donetim na osnovu ovog zakona, Narodna banka Srbije prema ovom subjektu preduzima mere koje prema tom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke, odnosno mere koje prema ovom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge, na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonima, uključujući i izricanje novčane kazne koju u skladu sa odredbama tih zakona može izreći tom subjektu i članu njegovog organa upravljanja, odnosno rukovodiocu ili odgovornom licu u tom licu.

Narodna banka Srbije ovlašćena je da shodnom primenom odredaba zakona kojim se uređuju platne usluge a koje se odnose na nadzor nad licima iz stava 2. ovog člana – vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i kod kartičnih sistema plaćanja, procesora i drugih pružalaca tehničkih usluga kojima se podržava izvršavanje platnih transakcija koje su predmet ovog zakona, odnosno kod lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata, uključujući i to da prema tim subjektima, odnosno licima, preduzima mere koje može preduzimati u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge.

Ako subjekt, odnosno lice iz stava 4. ovog člana ne postupi u skladu s merama iz tog stava, Narodna banka Srbije može doneti rešenje kojim se ovom licu,

odnosno subjektu izriče mera zabrane obavljanja delatnosti, odnosno rešenje kojim utvrđuje da su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka prinudne likvidacije nad privrednim društvom koje nije postupilo u skladu sa ovim merama.

Narodna banka Srbije dostavlja rešenja iz stava 5. ovog člana organizaciji nadležnoj za vođenje registra privrednih subjekata radi upisa odgovarajuće promene podataka, odnosno radi sprovođenja postupka prinudne likvidacije, i/ili brisanja subjekta iz tog registra.

Subjekt, odnosno lice iz stava 4. ovog člana koje nema sedište ili ogranak upisan u registar nadležnog organa u Republici Srbiji – dužno je da obavesti Narodnu banku Srbije o svom poslovnom imenu, sedištu i načinu na koji će se s njime obavljati komunikacija, da s Narodnom bankom Srbije sarađuje i da joj na njen zahtev dostavlja sve tražene podatke i dokumentaciju u vezi s primenom odredaba ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za zaštitu potrošača vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona koje se odnose na trgovce, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, preko tržišnih inspektora.

Novčana kazna u postupku ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga

Član 12.

Ako u postupku iz člana 10. stav 2. ovog zakona utvrdi da je izdavalac ili prihvatilac učinio povredu odredaba stava 3. ovog člana – Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim ovom licu nalaže da otkloni utvrđene nepravilnosti i da joj o tome dostavi dokaz u roku utvrđenom tim rešenjem, a istovremeno izriče i novčanu kaznu iz tog stava.

Ako izdavalac ili prihvatilac iz stava 1. ovog člana u roku iz tog stava ne dostavi Narodnoj banci Srbije dokaz da je otklonio nepravilnosti, Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim ovom licu izriče novu novčanu kaznu, i to u najvišem iznosu kazne utvrđene u stavu 3. ovog člana.

Novčanom kaznom od 50.000 do 800.000 dinara kazniće se izdavalac ili prihvatilac u sledećim slučajevima:

- 1) ako naplati ili ponudi međubankarsku naknadu suprotno članu 3. st. 1. do 3. ovog zakona (član 3. stav 4);
- 2) ako naplati ili ponudi trgovačku naknadu suprotno propisu iz člana 3. stav 7. ovog zakona (član 3. stav 8);
- 3) ako nudi platnu uslugu izdavanja platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici s dva ili više platnih brendova/aplikacija, pa odbije da ovaj platni instrument izda potrošaču pod uslovima pod kojima tu uslugu nudi (član 4. stav 3);
- 4) ako u primerenom roku pre zaključenja ugovora o izdavanju platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici s dva ili više platnih brendova/aplikacija ne dostavi potrošaču jasne i objektivne informacije o platnim brendovima s kojima je usluga izdavanja ovog platnog instrumenta povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihove mogućnosti i primenljivost, troškove i mere zaštite (član 4. stav 4);
- 5) ako na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici ili na opremi koja se primenjuje na mestu prodaje ustanovi automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili trgovcu ograničio izbor platnog brenda i/ili platne aplikacije pri upotrebi platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici (član 4. stav 8);

6) ako trgovačke naknade trgovcu ne nudi ili ne obračunava pojedinačno za različite vrste i brendove platnih kartica za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade i/ili različite naknade kartičnih sistema plaćanja (član 5. stav 1), odnosno ako suprotno članu 5. stav 2. ovog zakona obračunava trgovcu jedinstvenu naknadu za sve ili više vrsta i brendova platnih kartica koje taj trgovac prihvata;

7) ako suprotno članu 5. stav 3. ovog zakona u ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje s trgovcem ne prikaže pojedinačno za sve platne brendove i vrste platnih kartica informacije o iznosu svih naknada iz člana 5. stav 1. ovog zakona (trgovačka naknada, međubankarska naknada i naknada kartičnih sistema plaćanja);

8) ako trgovca koji prihvata platni instrument zasnovan na platnoj kartici jednog izdavaoca obaveže da prihvata i druge platne instrumente zasnovane na platnim karticama koji su izdati u okviru istog kartičnog sistema plaćanja a da pritom nisu ispunjeni uslovi propisani članom 6. stav 1 ovog zakona (član 6. stav 1);

9) ako ne obezbedi da platni instrument zasnovan na platnoj kartici bude elektronski i vizuelno prepoznatljiv, na način koji omogućava trgovcu i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu platne kartice koju je izabrao platilac (član 6. stav 6);

10) ako zabrani trgovcu da usmeri potrošača na upotrebu bilo kog platnog instrumenta, da daje prednost platnim instrumentima zasnovanim na platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja ili da obavesti platioca o međubankarskim naknadama, naknadama kartičnih sistema plaćanja i trgovačkim naknadama koje plaća (član 7. stav 1);

11) ako nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice trgovcu u ugovorenim rokovima i na ugovoreni način ne dostavi referentnu oznaku koja trgovcu omogućava identifikaciju ove platne transakcije, iznos te platne transakcije u valuti u kojoj je odobren platni račun trgovca i iznos svih naknada koje se odnose na tu platnu transakciju, sa posebno naznačenim iznosom trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartičnog sistema plaćanja (član 8);

12) ako suprotno članu 9. ovog zakona ne izda korisniku platnih usluga platni instrument zasnovan na platnoj kartici kod koga se u domaćim platnim transakcijama obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos izdatih na osnovu njegove upotrebe obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji, odnosno ako suprotno tom članu izda korisniku platnih usluga platni instrument zasnovan na platnoj kartici kod koga se u domaćim platnim transakcijama obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos izdatih na osnovu njegove upotrebe ne obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji;

13) ako naplati ili ponudi međubankarsku naknadu suprotno članu 14. ovog zakona.

Na izricanje novčane kazne izdavaocu ili prihvatiocu u skladu sa ovim članom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga koje se odnose na mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Prekršaji trgovaca

Član 13.

Novčanom kaznom od 50.000 dinara do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj trgovac koji je pravno lice:

1) ako ograniči platioca da izabere platni brend ili platnu aplikaciju koje trgovac prihvata a koji su različiti od platnog brenda ili platne aplikacije koji bi bili

odabrani primenom automatskog mehanizma koji trgovac upotrebljava na svom mestu prodaje (član 4. stav 9);

2) ako ne obavesti potrošača o tome da ne prihvata sve platne instrumente zasnovane na platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja, i to jasno i nedvosmisleno, istovremeno s davanjem obaveštenja o platnim instrumentima zasnovanim na platnim karticama tog kartičnog sistema plaćanja koje prihvata (član 6. stav 3);

3) ako informacije iz člana 6. stav 3. ovog zakona ne istakne vidno na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mestu (član 6. stav 4);

4) ako, u slučaju trgovine korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, informacije iz člana 6. stav 3. ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem elektronskom ili mobilnom mediju ili ove informacije ne pruži platiocu u primerenom roku pre zaključenja ugovora (član 6. stav 5).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj trgovac koji je preduzetnik novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj trgovac koji je fizičko lice novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.

Privremeno odstupanje od propisane visine međubankarske naknade

Član 14.

Pružalac platne usluge može u roku od šest meseci od početka primene ovog zakona nuditi i naplatiti međubankarsku naknadu za transakcije debitnom karticom u iznosu većem od iznosa propisanog u članu 3. stav 1. ovog zakona, ali ne većem od 0,5% vrednosti izvršene transakcije debitnom karticom.

Pružalac platne usluge može u roku od šest meseci od početka primene ovog zakona nuditi i naplatiti međubankarsku naknadu za transakcije kreditnom karticom u iznosu većem od iznosa propisanog u članu 3. stav 2. ovog zakona, ali ne većem od 0,6% vrednosti izvršene transakcije kreditnom karticom.

Važenje platnih instrumenata zasnovanih na platnoj kartici

Član 15.

Platni instrumenti zasnovani na platnoj kartici izdati do dana početka primene ovog zakona važiće do isteka roka važenja koji je označen na tim instrumentima, bez obzira na to da li je izdavalac postupio u skladu s članom 6. stav 6. ovog zakona.

Platni instrumenti zasnovani na platnoj kartici izdati do dana početka primene člana 9. ovog zakona kod kojih se poslovi iz stava 1. tog člana ne obavljaju u Republici Srbiji važiće do isteka roka važenja koji je označen na tim instrumentima, bez obzira na to da li je izdavalac postupio u skladu s tim članom.

Ako nakon početka primene člana 9. ovog zakona izdavalac produžava rok važenja platnog instrumenta iz stava 2. ovog člana, odnosno ponovo izdaje taj instrument ili izdaje novi takav instrument, dužan je da postupi u skladu s članom 9. ovog zakona.

Podzakonski akt Narodne banke Srbije

Član 16.

Narodna banka Srbije doneće propis iz člana 3. stav 6. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu tog zakona.

Usklađivanje sa odredbama ovog zakona

Član 17.

Pružaoци platnih usluga su dužni da svoje poslovanje i unutrašnje akte usklade sa odredbama ovog zakona do dana početka njegove primene.

Stupanje na snagu

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se istekom šest meseci od dana stupanja na snagu, osim člana 9. ovog zakona, koji se primenjuje istekom dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica sadržan je u članu 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije, kojom je utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, kao i monetarni i bankarski sistem.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

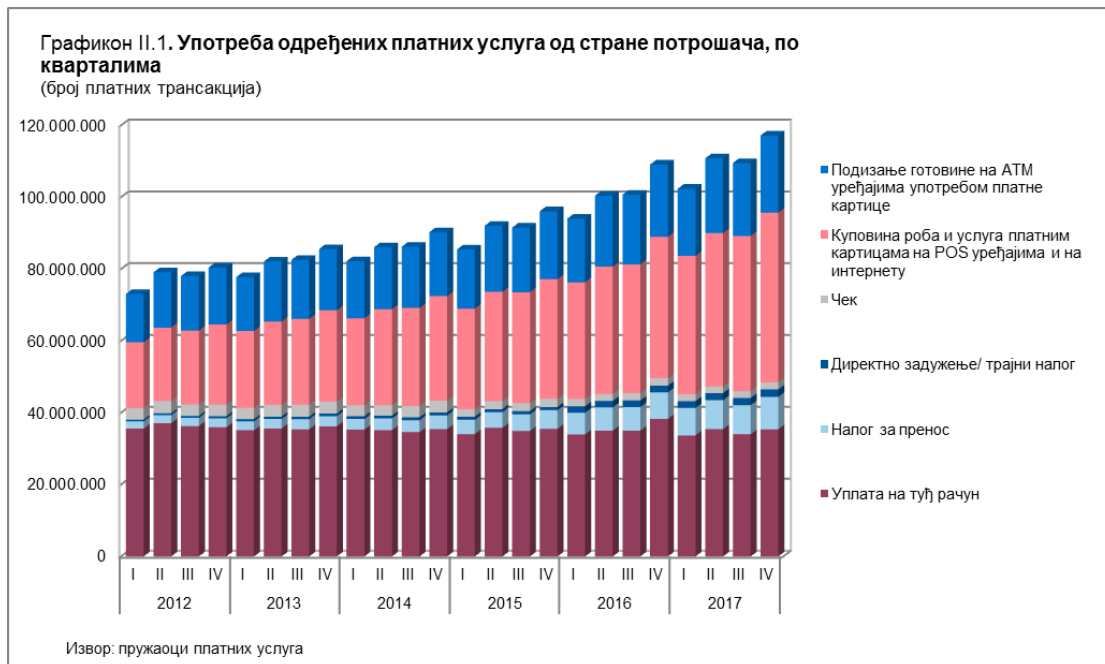
1. Donošenjem Zakona o platnim uslugama („Službeni glasnik RS“, br. 139/2014) uspostavljen je adekvatan pravni okvir za savremene oblike plaćanja u Republici Srbiji kroz sveobuhvatno uređivanje domaćeg tržišta platnih usluga i platnog sistema. Na osnovu tog zakona stvorene su pretpostavke za dalje unapređenje i modernizaciju platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom, uz istovremeno povećanje zaštite korisnika platnih usluga, a naročito potrošača. Isto tako, obezbeđeni su uslovi za povećanje konkurencije na tržištu platnih usluga stvaranjem pravnih mogućnosti za poslovanje novih učesnika na tom tržištu (platne institucije i institucije elektronskog novca), kao i uslovi za pouzdano, sigurno i transparentno poslovanje pružalaca platnih usluga, uz uspostavljanje jedinstvenog nadzora Narodne banke Srbije nad poslovanjem učesnika na tržištu platnih usluga. Sve ovo pružilo je neposredni podsticaj razvoju bezgotovinskog plaćanja, nasuprot upotrebi gotovog novca, u svakodnevним transakcijama pravnih i fizičkih lica.

Analizom stanja u domaćem platnom sistemu može se uočiti da su savremeni metodi plaćanja sve više u upotrebi u Republici Srbiji, baš kao i u razvijenim ekonomijama zemalja Evropske unije, a trend rasta naročito se odnosi na platne kartice. Upravo u ovome treba naći razlog zbog koga se predlaže donošenje Zakona, a to je nadogradnja regulatorne osnove koja se odnosi na segment tržišta platnih usluga koji kontinuirano raste – izdavanje i prihvatanje platnih kartica. Ovo tržište karakterišu poslovna pravila koja je potrebno posebno urediti, kako bi se adekvatno podstakao dalji rast ove vrste bezgotovinskog plaćanja, zaštitili interesi korisnika platnih kartica (potrošača i trgovaca) i omogućila fer tržišna utakmica.

Platne kartice, kao jedan od instrumenata bezgotovinskog plaćanja, sve su popularnije i stanovništvo ih, prepoznajući njihove prednosti i jednostavnost upotrebe, sve češće koristi. Podaci Evropske centralne banke govore da su kartična plaćanja najčešće korišćen metod plaćanja u državama Evropske unije. Prema zvaničnim podacima Evropske centralne banke, broj transakcija prenosa platnim karticama (transakcije plaćanja na prodajnim mestima) porastao je sa gotovo 40 milijardi transakcija tokom 2012. godine na nešto manje od 60 milijardi transakcija u 2016. godini¹. U Srbiji, na osnovu podataka koje od pružalaca platnih usluga prikuplja Narodna banka Srbije, rast broja transakcija platnim karticama je takođe evidentan. Naime, u periodu 2012–2017. godine došlo je do rasta broja transakcija platnim karticama na POS uređajima sa oko 81 milion transakcija tokom 2012. godine na nešto preko 140 miliona transakcija u 2016. godini, odnosno 170 miliona transakcija u 2017. godini. Rast značaja i upotrebe platnih kartica potvrđuju i podaci o upotrebi određenih platnih instrumenata od strane potrošača, predstavljeni na grafikonu II.1. Na grafikonu II.1. prikazana je upotreba određenih platnih instrumenata od strane potrošača (fizička lica), po tromesečjima, u periodu od 2012. do 2017. godine.

¹ European Central Bank, Payments statistics for 2016, <http://sdw.ecb.europa.eu/>.

Upotreba platnih kartica prikazana je kroz broj transakcija, koji uključuje kupovinu robe i usluga na POS uređajima, kupovinu robe i usluga na internetu u dinarima i podizanje gotovine na ATM uređajima.

O sve većem značaju platnih kartica svedoči i učešće transakcija platnim karticama u ukupnom broju transakcija potrošača izabranim platnim instrumentima (transfer odobrenja, transakcije platnim karticama, direktno zaduženje i čekovi) na kraju 2017. godine, što je predstavljeno na grafikonu II.2. Ovi podaci pokazuju da se upotrebom platnih kartica realizuje 57% ukupnog broja transakcija.

Učestalost korišćenja platnih kartica može se obrazložiti brojnim prednostima koje one pružaju, kako za korisnike, trgovce i banke, tako i za državu. Upravo su te prednosti ono čime se platne kartice nameću na tržištu, u konkurenciji ne samo sa

gotovim novcem, nego i sa drugim platnim instrumentima, kao što su transferi odobrenja, direktno zaduženje i čekovi.

Platna kartica je platni instrument čije su osnovne funkcije plaćanje robe i usluga na prodajnim mestima i podizanje novca na bankomatima (i prodajnim mestima), a često služi i kao identifikacioni dokument imaoca računa. Platne kartice korisnicima pružaju kontinuirani pristup novcu na računu, bez obzira na to da li se korisnik nalazi u zemlji ili u inostranstvu. Upotreba platnih kartica nudi jednostavnost i komfor pri plaćanju, a u slučaju kreditnih kartica – i raspolaganje kreditnim limitom. Važna prednost platnih kartica je mogućnost plaćanja na internetu, što postaje sve popularnije. Na taj način kupovina platnom karticom može se obaviti od kuće. Plaćanje karticama uobičajeno ne podrazumeva plaćanje dodatnih naknada za izvršenje transakcije u odnosu na gotovinske transakcije.

Takođe, korisnici imaju sigurnost u slučaju eventualnog gubitka kartice. Tada je potrebno o gubitku ili krađi kartice što pre izvestiti izdavaoca, koji će odmah blokirati karticu i sprečiti mogućnost njenog neovlašćenog korišćenja. Ovo je jedna od očiglednih prednosti kartica u odnosu na gotov novac, koji je u slučaju gubitka ili krađe, po pravilu, trajno izgubljen. Na trajnom gubitku je i korisnik koji je došao u posed falsifikovanog novca umesto pravog. Kartice omogućavaju i očiglednu uštedu vremena pri svakodnevnim plaćanjima u odnosu na gotov novac, naročito kartice kojima se omogućava tzv. beskontaktno plaćanje.

S druge strane, prihvatanje kartičnih plaćanja trgovcima omogućava veći obim prodaje, uz istovremeno smanjenje mogućnosti da budu žrtve prevara (poput prijema falsifikovanog novca, pljački itd.). Smanjenje iznosa gotovine u kasi koja se obrađuje znači i manje troškova za trgovca, kao i manje aktivnosti u vezi sa obavezom uplate pazara na tekući račun, koja je propisana Zakonom o obavljanju plaćanja pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koja ne obavljaju delatnost („Službeni glasnik RS“, br. 68/2015). Naime, smanjuje se broj odlazaka trgovca u banku radi uplate pazara, čime su manji i bezbednosni rizici u vezi s tim, kao i troškovi koje trgovac ima po osnovu naknada koje plaća banci.

Bankama platne kartice donose dodatni prihod kroz delatnost izdavanja platnih kartica (prihod od međubankarskih naknada, naknada za izdavanje kartice, periodičnih naknada koje se naplaćuju korisnicima kartica), kao i prihvatanja tih kartica (prihod od trgovačke naknade, od naknade za upotrebu POS terminala i sl.). Istovremeno, smanjuju se troškovi obrade gotovog novca i operativni troškovi usluživanja klijenata u ekspoziturama. Pored toga, ne treba smetnuti sa uma ni marketinški aspekt promocije određenih platnih kartica i korist koju konkretna banka može imati u vezi s tim u odnosu na sveukupno poslovanje.

Konačno, upotreba platnih kartica i drugih oblika bezgotovinskih plaćanja donosi koristi društvu u celini. Centralnoj banci smanjuju se troškovi izdavanja i obrade gotovog novca (proizvodnja novca, transport, brojanje čuvanje, zamena). Veća upotreba platnih kartica i drugih savremenih oblika plaćanja smanjuje obim sive ekonomije i podstiče finansijsku inkluziju, što su pretpostavke stabilnog i održivog privrednog rasta.

Tokom nekoliko decenija razvoja platnih kartica, one su prošle kroz brojne promene i prilagođavanja na putu razvoja funkcionalnosti koje danas koristimo. Postoje brojni tipovi platnih kartica na tržištu uslovljeni dostupnošću sredstava korisniku, tehnologijama koje se koriste i drugim obeležjima. Najšira podela platnih kartica je na debitne i kreditne kartice.

2. Kada je reč o stanju tržišta platnih kartica u Republici Srbiji, na kraju 2017. godine, pružaoci platnih usluga izdali su ukupno 7.342.677 platnih kartica u Srbiji. U

odnosu na kraj 2012. godine, kada je bilo izdato 5.934.784 kartica, došlo je do rasta od 23,72% u posmatranom šestogodišnjem periodu.

Od ukupnog broja izdatih kartica na kraju 2017. godine, 6,1 milion kartica (83%) ima debitnu funkciju, a 1 milion (14%) kreditnu funkciju, dok je broj kartica s funkcijom odložene naplate nešto veći od 1%. Na kraju godine bilo je izdato i nešto više od 34.000 kartica na kojima je pohranjen elektronski novac.

Od kartica s debitnom funkcijom, na kraju 2017. godine aktivno je bilo 56%, a od kartica s kreditnom funkcijom 46%. Poređenja radi, na kraju 2012. godine, aktivno je bilo 46% ukupnog broja izdatih kartica. Učestalija upotreba izdatih kartica proističe bez sumnje iz ponude raznovrsnih kartičnih proizvoda, bolje segmentacije tržišta i edukacije korisnika, kreiranja posebnih proizvoda koji obezbeđuju određene pogodnosti za korisnike, kao i uvođenja novih, alternativnih načina plaćanja. Međutim, s obzirom na to da je na tržištu i dalje preko 40% izdatih kartica neaktivno (što znači da se ne koriste uopšte, ni za plaćanje, ni za podizanje gotovine) – neophodno je uložiti dodatne napore kako bi se korisnici podstakli na aktivniju upotrebu kartica. Aktiviranje kartica predstavlja potencijal za razvoj tržišta platnih kartica u zemlji uopšte.

Platne kartice su, prema stanju na kraju 2017. godine, mogle da se koriste na 72.688 prodajnih mesta sa POS uređajem, a u 2012. godini – na 62.656 prodajnih mesta, što govori o rastu prihvatne mreže od 16,01% u posmatranom periodu.

Broj transakcija prenosa novčanih sredstava preko POS terminala i na internetu u Republici Srbiji porastao je sa oko 81.641.072 tokom 2012. godine na 171.662.377 transakcija kartičnih plaćanja kupovine robe i usluga na POS terminalima i internetu u toku 2017. godine, u domaćoj valuti (bez transakcija na bankomatima). Prema tome, u prethodnih šest godina zabeležen je značajan rast broja transakcija platnim karticama od 110,26%, što potvrđuje veliki potencijal za dalji rast na tržištu platnih usluga, u domenu kartičnog plaćanja.

U toku 2017. godine, platnim karticama izdatim u Republici Srbiji na prihvatnoj mreži u zemlji ostvareno je 994 milijarde dinara prometa, što je za 116,3 milijarde (13,26%) više nego u 2016. godini. U istom periodu realizovano je 252 miliona transakcija, što je za 32,3 miliona (14,75%) više nego u prethodnoj godini. Od

ukupnog broja transakcija platnim karticama, 67,7% ostvareno je na POS terminalima na prodajnim mestima, a oko 32,3% na bankomatima, čime se nastavlja trend sve veće upotrebe kartica za plaćanje. U tom smislu, može se konstatovati da je domaće tržište značajno promenjeno u odnosu na period od pre deset godina, kada su u Srbiji transakcije na bankomatu činile većinu (52%). Kada je reč o ukupnom prometu, i dalje dominira promet na bankomatima, koji je 2,2 puta veći od prometa ostvarenog na prodajnim mestima, i to je posledica činjenice da su iznosi transakcija podizanja gotovine na bankomatima znatno veći od iznosa transakcija plaćanja robe i usluga. Ovi podaci ukazuju na to da za korisnike postoje određena ograničenja u korišćenju platnih kartica na prodajnim mestima, bilo zbog toga što im prodajna mesta sa POS terminalima nisu uvek na raspolaganju ili zbog toga što nisu upoznati s načinima i mogućnostima korišćenja platnih kartica.

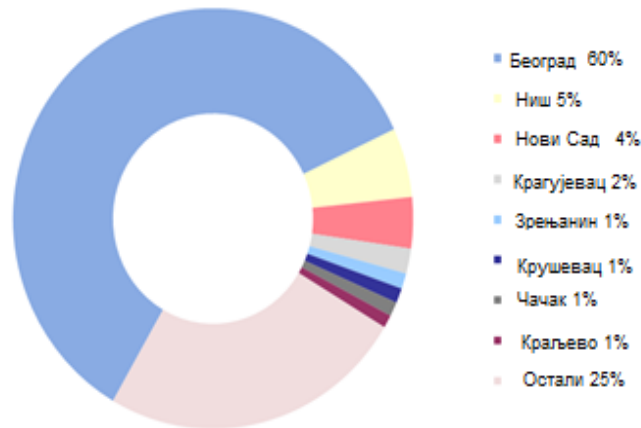
Iako upotreba platnih kartica na internetu u Srbiji još nije značajna, u zemlji postoje 652 virtuelna prodajna mesta, na kojima je tokom 2017. godine ostvareno blizu milion i po transakcija u iznosu 5,6 milijardi dinara.

Od ukupnog prometa i broja transakcija u 2017. godini, na prodajnim mestima i bankomatima u inostranstvu realizovano je svega 3% transakcija i 5% prometa, što je u skladu s podacima koji se odnose čak i na razvijena tržišta platnih kartica u Evropi – promet i broj transakcija ostvareni korišćenjem platnih kartica u inostranstvu nemaju veće učešće u ukupnom prometu karticama.

U pogledu teritorijalne zastupljenosti kartičnih plaćanja, za tržište platnih kartica u Srbiji karakteristična je koncentracija korišćenja platnih kartica na velike gradske centre, posebno na Beograd. U prilog tome govore podaci o međubankarskim transakcijama i prometu u *DinaCard* sistemu. Naime, ti podaci za 2017. godinu (a slično je i u prethodnim periodima) pokazuju da se čak 60% transakcija i prometa na prodajnim mestima u zemlji ostvari u Beogradu, dok je udeo transakcija u drugim gradovima znatno niži – primera radi, u Nišu iznosi 5%, u Novom Sadu 4%, dok je u drugim, manjim gradovima i niži. Na osnovu ovih podataka, bez obzira na razlike u broju stanovnika, može se izvesti zaključak da je prihvatna mreža na prodajnim mestima van velikih gradova u Srbiji nedovoljno razvijena, kao i da je potrebno, pored edukacije korisnika radi aktivnijeg korišćenja platnih kartica, stvoriti i uslove da prihvatanje kartica bude prepoznat od strane većeg broja trgovaca, pre svega kroz smanjenje troškova koje im plaćanja karticama generišu. Osnovano se može zaključiti da teritorijalna zastupljenost i koncentracija kartičnih plaćanja u *DinaCard* sistemu odgovara teritorijalnoj zastupljenosti plaćanja karticama drugih kartičnih brendova u Republici Srbiji, imajući u vidu da *DinaCard* kartice čine gotovo trećinu svih izdatih platnih kartica u Srbiji.

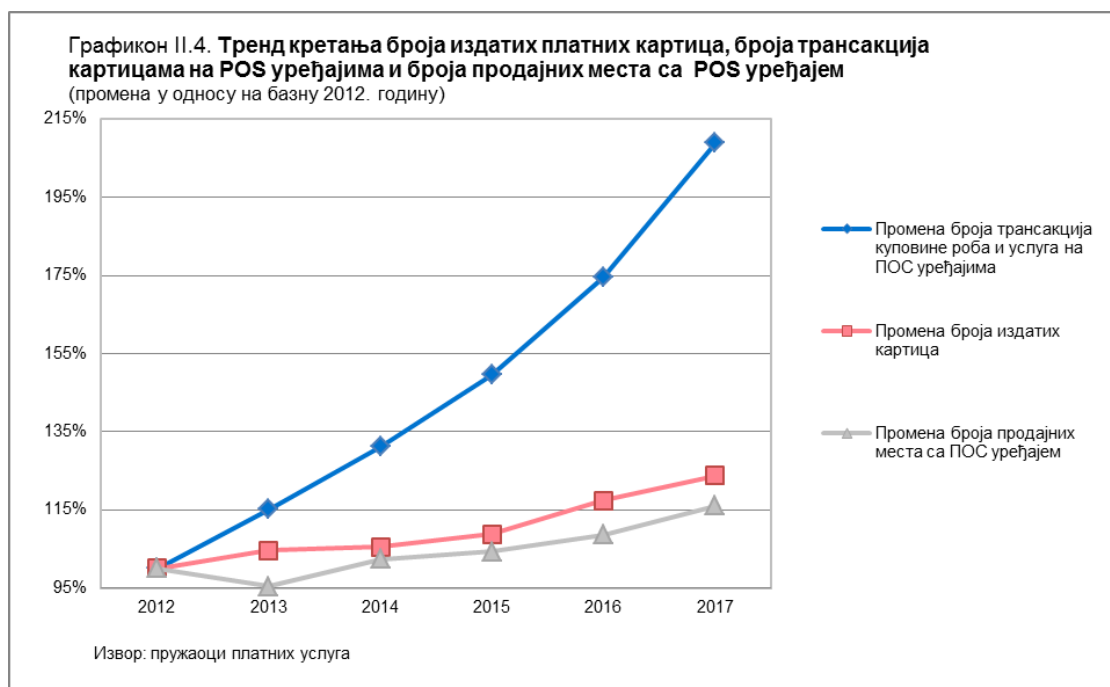
Prikaz II.1. Broj transakcija na POS terminalima po gradovima u Srbiji

Izvor: Narodna banka Srbije

Iako se na osnovu navedenih podataka može zaključiti da se na tržištu bezgotovinskih instrumenata plaćanja u Republici Srbiji beleže pozitivni rezultati, analiza kretanja tri najznačajnija pokazatelja u poslovanju s platnim karticama i njihove međuzavisnosti – broja (aktivnih) platnih kartica, broja transakcija karticama i broja prodajnih mesta sa POS uređajem – ukazuje na određene prepreke i ograničenja koje je potrebno ukloniti kako bi se ovo tržište nesmetano razvijalo u narednom periodu.

Na grafikonu II.4. uporedno je prikazan trend kretanja broja platnih kartica, broja transakcija karticama i broja prodajnih mesta sa POS uređajem. Jasno se može uočiti da broj transakcija kupovine robe i usluga na POS uređajima raste znatno brže od broja kartica i broja prodajnih mesta sa POS uređajima. Iako je rast broja transakcija evidentan, što je pozitivno, može se zaključiti da sporiji rast prodajne mreže i broja platnih kartica predstavlja prepreku bržem rastu broja transakcija platnim karticama. Naime, kada bi brže rastao broj prodajnih mesta sa POS

uređajima, to bi iniciralo i rast broja izdatih kartica koje se koriste, a time i još brži rast broja transakcija platnim karticama i bezgotovinskih plaćanja uopšte. Odnos rasta prihvatne mreže i rasta broja kartica ukazuje na to da u praksi postoje poteškoće da se nove platne kartice upotrebe u svakodnevnim plaćanjima zbog slabe zastupljenosti prihvatne mreže, a naročito van velikih gradova u Republici Srbiji.

3. Poput situacije na razvijenim tržištima platnih kartica², i u Republici Srbiji je sporiji razvoj prihvatne mreže i ograničen rast kartičnih plaćanja izazvan određenim poslovnim pravilima koja u praksi postoje na tržištu u domenu plaćanja platnim karticama. Ta pravila onemogućavaju efikasna plaćanja, tj. plaćanja koja bi podrazumevala upotrebu platnih instrumenata koji uzrokuju najniže troškove za sve učesnike sistema. Pomenuta pravila često deluju kao opredeljujući faktor, a u svakom slučaju su jedan od važnijih razloga zbog kojih trgovci na malo odustaju od omogućavanja plaćanja platnim karticama, odnosno prihvataju samo plaćanja gotovinom. Posledica toga nije samo smanjenje udela bezgotovinskih plaćanja u odnosu na gotovinu, nego i veći potencijal za sivu ekonomiju. Naime, bezgotovinska plaćanja, a među njima i kartična, doprinose transparentnosti finansijskih transakcija jer podrazumevaju registrovanje svake izvršene transakcije, za razliku od plaćanja gotovinom, gde mnoge transakcije mogu proći neopaženo od strane nadležnih organa imajući u vidu nemogućnost sveobuhvatnog i blagovremenog praćenja gotovinskih novčanih tokova.

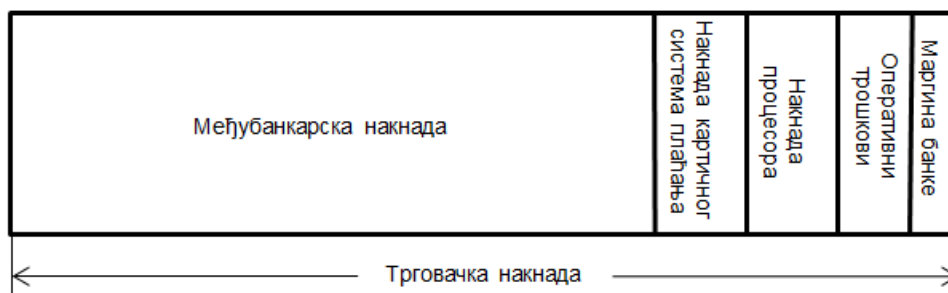
Kao važan razlog zbog kojeg se trgovci (i to pre svega mali trgovci) teže opredeljuju za prihvatanje kartičnih plaćanja i zbog kojeg nemaju POS terminale identifikovani su troškovi prihvatanja platnih kartica na prodajnim mestima.

Naime, kada potrošač koristi platnu karticu izdatu u okviru četvorostranog kartičnog sistema plaćanja za plaćanje trgovcu, trgovac ne dobija pun novčani iznos za prodatu robu i usluge, već iznos umanjen za trgovačku naknadu. Npr. ako potrošač plati 1000 RSD za određenu robu, trgovac će dobiti 980 RSD, jer banka prihvatilac zadržava razliku na ime trgovačke naknade. Trgovačka naknada je naknada koju banka prihvatilac naplaćuje trgovcu za svaku platnu transakciju izvršenu upotrebom platne kartice. Iznos trgovačke naknade direktno zavisi od pregovaračke moći trgovca, pa tako veliki trgovinski lanci dobijaju povoljnije ponude banaka, dok mali trgovci, zanatlije i male radnje imaju lošiju pregovaračku poziciju i banke s njima ugovaraju visoke trgovačke naknade, čime se destimuliše prihvatanje platnih kartica.

Trgovačku naknadu čine međubankarska naknada, naknade kartičnog sistema plaćanja, naknada procesora, operativni troškovi i margina banke prihvatioca. U navedenom primeru, 20 RSD koje trgovcu naplaćuje banka prihvatilac deli se na sledeći način: 12 RSD banka prihvatilac daje banci izdavaocu kartice na ime međubankarske naknade, a preostalih 8 RSD pokrivaju naknadu koju banka prihvatilac plaća kartičnom sistemu plaćanja, troškove procesiranja, operativne troškove banke prihvatioca i njenu marginu. Naknada kartičnog sistema plaćanja podrazumeva naknadu koju kartična organizacija (npr. *Visa*, *MasterCard*) naplaćuje banci prihvatiocu za korišćenje njihove mreže za realizaciju transakcije. Naknada procesora je naknada koja se plaća subjektu koji obrađuje transakcije (procesor), s tim što procesiranje transakcija može obavljati sama banka prihvatilac. Operativni troškovi obuhvataju ostale troškove koje banka prihvatilac ima u vezi s prihvatanjem platnih kartica (npr. troškovi održavanja POS terminala, troškovi infrastrukture neophodne za realizaciju transakcije). Margina banke prihvatioca zavisi od tržišnih uslova, segmenta tržišta i drugih faktora.

² http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/framework/130724_impact-assessment-full-text_en.pdf

Prikaz II.2. Trgovačka naknada i njeni elementi

Kao što se vidi, u praksi najveći deo trgovačke naknade (oko 60–70%) čini međubankarska naknada. Ova naknada je, dakle, osnovni generator visokih trgovačkih naknada i troškova koji se vezuju za prihvatanje kartica. Međubankarska naknada je naknada koju banka prihvatalac (tj. banka koja trgovcu obezbeđuje POS terminal i izvršava trgovcu platne transakcije inicirane platnom karticom) plaća banci izdavaocu platne kartice za svaku izvršenu platnu transakciju na prodajnom mestu. Ovu naknadu posredno, kroz trgovačku naknadu, plaćaju trgovci, ali visinu međubankarske naknade ne određuju banke, već kartični sistemi plaćanja. Ova naknada predstavlja specifičan mehanizam za stimulisanje izdavanja kartica određenog kartičnog brenda (obično onog koji banci izdavaocu nudi najvišu međubankarsku naknadu), što predstavlja jedan od osnovnih razloga zbog kojeg, i pored značajnog rasta prometa i broja transakcija u Republici Srbiji u prethodnoj deceniji, kartični sistemi plaćanja nisu snizili međubankarske naknade za najzastupljenija plaćanja i najmasovnije korišćene kartične proizvode. Naime, kartični sistemi plaćanja nadmeću se u tome da bankama izdavaocima ponude što višu međubankarsku naknadu, kako bi one izdavale upravo njihove kartice. To uslovljava, s jedne strane, rast broja kartica, a s druge strane, rast troškova prihvatanja kartica, što novoizdate kartice čini neaktivnim u velikom procentu i, uopšte uzev, ima negativan efekat na tržište bezgotovinskih plaćanja³.

Dostupne informacije o visini međubankarskih naknada u Republici Srbiji⁴ ukazuju na to da međubankarska naknada kod internacionalnih kartičnih brendova iznosi najmanje 0,9–1% vrednosti transakcije, dok za pojedine kartične proizvode iznosi i do 2,1%. Kod nacionalne kartične šeme *DinaCard*, kojom, u skladu sa Zakonom o platnim uslugama, upravlja Narodna banka Srbije, međubankarska naknada za najveći broj transakcija iznosi 0,83%. Posledično, trgovačka naknada u Srbiji iznosi oko 2% vrednosti transakcije. Poređenja radi, u Evropskoj uniji 2014. godine, pre ograničenja međubankarskih naknada, te naknade su prosečno iznosile od oko 0,1–0,2% vrednosti transakcije u jednoj grupi država članica do 1,4–1,6% u drugoj grupi država članica, a trgovačke naknade iznosile su između 0,3–0,4% i 1,9%.⁵ S obzirom na to da su 2015. godine međubankarske naknade u Evropskoj uniji ograničene na 0,2% za transakcije debitnim karticama, odnosno na 0,3% za transakcije kreditnim karticama, treba imati u vidu da su u Srbiji međubankarske naknade trenutno višestruko više nego na tržištima Evropske unije.

³ Treba primetiti da kartični sistemi plaćanja često bankama izdavaocima nude i podsticajne programe za izdavanje kartica njihovog brenda u okviru marketinških kampanja, popuste, bonuse i sl.

⁴ <https://www.globalpaymentsinc.com/en-gb/-/media/global-payments/files/uk-migration/interchange-table-082016.pdf>

⁵ http://ec.europa.eu/competition/publications/cpb/2015/003_en.pdf

Pored visine međubankarske naknade, problem je i u tome što ta naknada ne funkcioniše na ekonomskim principima konkurencije koji normalno dovode do sniženja cena, već upravo suprotno – ove naknade su vremenom postajale sve više, odnosno za njih je karakteristična takozvana inverzna konkurencija. Na primer, u Velikoj Britaniji je 2005. godine jedan veliki internacionalni kartični sistem plaćanja povećao međubankarsku naknadu na 6,93 penija po transakciji. Reagujući na ovo povećanje, konkurentski kartični sistem povećao je međubankarske naknade na 8 penija po transakciji⁶. Kompanija koja je prva povećala naknade nije reagovala na povećanje naknada konkurentске firme i kao posledica toga nekoliko banaka je počelo da izdaje karticu sa većom naknadom po transakciji. Sličan primer zabeležen je i 2009. godine, kada je jedna banka prebacila 10 miliona korisnika s kartice jedne kartične šeme na karticu druge kartične šeme, koja je predvidela veće međubankarske naknade.

Visoke međubankarske naknade, koje, paradoksalno, konkurencija čini sve višim, prenose se preko prihvatilaca na trgovce. Trgovac ovaj trošak, kao i sve druge troškove svog poslovanja, ugrađuje u cenu robe i usluga, što dovodi do povećanja prodajnih cena, ali i do toga da kupovinom robe i usluga trošak visoke međubankarske naknade snose svi potrošači – i oni koji plaćaju platnim karticama i oni koji plaćaju gotovim novcem. Korisnicima je teško da primete negativne efekte visokih međubankarskih naknada jer banke često daju određene benefite korisniku kartice npr. u vidu povraćaja iznosa transakcije na platnu karticu, besplatnih ulaznica, različitih poklona, pogodnosti u avio-saobraćaju, i to najčešće za one platne (kreditne) kartice koje banci donose najvišu međubankarsku naknadu, odnosno prihod.

Pored efekta inverzne konkurencije, kod međubankarskih naknada je prisutna i informaciona asimetrija. Naime, kao što je pomenuto, međubankarsku naknadu banka prihvatilac prebacuje na trgovca (preko trgovačke naknade), a trgovac, pored toga što mu nije poznat sastav svih troškova koje plaća, nema mogućnost ni da aktivnije utiče na to da se platna transakcija obavlja upotrebom platne kartice koja nosi niži iznos međubankarske naknade i jeftinija je, jer je izbor platne kartice na kupcu. Kupac koristi onu karticu koju mu sugeriše banka izdavalac, a to je ona kartica koja izdavaocu donosi veću međubankarsku naknadu. Na taj način, strana koja ne snosi trošak direktno i koja nije upoznata sa visinom troškova, a to je kupac, uslovljava veće troškove za trgovca, koji plaća troškove upotrebe određenog instrumenta, a nema mogućnost da izabere jeftiniji instrument za obavljanje transakcije. Posledično, trgovci ili ne prihvataju platne kartice ili, što je najčešće, povećavaju cene svojih proizvoda i zbog toga na kraju posledice neoptimalnih odluka pojedinaca snosi celokupno društvo. Kad bi kupcima bile dostupne informacije o naknadama koje trgovac plaća, može se pretpostaviti da bi pril odabiru instrumenta plaćanja makar imali u vidu troškove koje na taj način generišu.

Iz navedenog proizlazi da je mehanizam međubankarske naknade složen i nedovoljno transparentan i razumljiv, kako malom trgovcu, tako i običnom potrošaču koji svojim (od strane izdavalaca sugerisanim) izborom platne kartice pokreće skuplju transakciju kod trgovca koji taj trošak ugrađuje u cenu robe i usluga – pa plaćanjem skupljih proizvoda zapravo svi građani snose trošak visoke međubankarske provizije. Postojeća poslovna pravila stimulišu korišćenje skupljih platnih instrumenata umesto jeftinijih, za koje je važno istaći da na prodajnom mestu imaju potpuno identičnu funkciju i ne donose nikakav benefit ni trgovcu ni potrošaču u odnosu na jeftinije platne instrumente. Takođe, umesto da povećana konkurencija stimuliše upotrebu jeftinijeg proizvoda, u opisanom mehanizmu dešava se suprotno – konkurencija

---

⁶ https://www.eurocommerce.eu/media/79677/eurocommerce_q_a_payments_package.pdf

generiše više međubankarske, a samim tim i trgovačke naknade, a cenu plaća znatan broj učesnika na tržištu.

Pored toga, pravila kartičnih sistema plaćanja i/ili pružalaca platnih usluga nameću i primenu pravila utvrđivanja jedinstvene trgovačke naknade za platne kartice (eng. *blending*), bez diferenciranja kartica po visini troškova i po platnim brendovima. Ovo netransparentno pravilo dovodi do situacije da platni brendovi sa niskim troškovima praktično subvencionišu upotrebu platnih brendova kod kojih su troškovi mnogo viši.

Isto tako, u domenu plaćanja platnim karticama važi i tzv. pravilo o prihvatanju svih kartica (eng. *Honor All Cards Rule*). To je obaveza koju trgovcu, kao primaocu plaćanja, nameću prihvatiloci i kartični sistemi plaćanja. Ova obaveza ima dva elementa. S jedne strane, trgovcima se nameće obaveza da prihvataju sve kartice istog platnog brenda, nezavisno od različitih troškova koji su vezani za te kartice (element prihvatanja svih proizvoda). S druge strane, trgovci su obavezani da prihvataju sve kartice nezavisno od toga koja je banka izdavalac izdala karticu (element prihvatanja svih izdavalaca).

S obzirom na to da je u interesu potrošača da se utvrdi pravilo da trgovci ne mogu praviti razliku među karticama iste kategorije po osnovu izdavaoca ili korisnika kartice, opravdano je nametanje trgovcima pravila prihvatanja svih izdavalaca jer ono sprečava trgovce da prave razliku između pojedinih banaka koje su izdale karticu. Dakle, kako bi se zaštitili potrošači i mogućnost potrošača da što češće koriste platne kartice, trgovci mogu biti u obavezi da prihvataju kartice svih izdavaoca određene vrste i brenda kartice. Međutim, element prihvatanja svih proizvoda predstavlja praksu koja zapravo znači da trgovci automatski imaju obavezu da prihvataju kartice s visokim naknadama ako prihvataju kartice s niskim naknadama istog brenda, i tu praksu treba ukinuti.

Imajući u vidu sve navedene pojave na tržištu – efekat inverzne konkurencije i informacionu asimetriju koja se vezuje za međubankarsku naknadu koja čini najveći deo troškova prihvatanja kartica, kao i visinu te naknade, utvrđivanje jedinstvene trgovačke naknade i druga netransparentna poslovna pravila – može se zaključiti da je opisani sporiji rast prihvatne mreže i zastupljenosti kartičnih plaćanja velikim delom upravo rezultat navedenih faktora, zbog čega su bezgotovinska plaćanja manje zastupljena u domaćoj ekonomiji. Negativan efekat ovih pojava za ekonomiju uopšte proizlazi iz prednosti bezgotovinskih plaćanja koja podrazumevaju pristup novim izvorima finansiranja, primenu poslovnih inovacija, pozitivan uticaj na potrošnju, niže operativne troškove poslovanja, nižu mogućnost za sivu ekonomiju, a i potencijal za rast broja radnih mesta i društvenog proizvoda.

Očekivano je da se snižavanjem međubankarskih naknada i povećanjem transparentnosti na tržištu stvore uslovi da konkurencija među bankama i kartičnim sistemima dovede do bržeg razvoja bezgotovinskih plaćanja sa svim prednostima tih plaćanja za ekonomiju zemlje uopšte.

Slični problemi su bili razlog donošenja Uredbe EU 2015/751 o multilateralnim naknadama za plaćanja zasnovana na platnim karticama (*Regulation (EU) 2015/751 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015 on interchange fees for card-based payment transactions*) (u daljem tekstu: Uredba) u Evropskoj uniji, čija su rešenja pažljivo razmotrena pri izradi Zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica (u daljem tekstu: Zakon). Uredbom se materija kartičnih plaćanja direktno uređuje u svim zemljama članicama Evropske unije, a njena primena počela je krajem 2015. godine. Usvajanje Uredbe uslovljeno je negativnim uticajem visokih međubankarskih naknada i određenih poslovnih praksi na razvoj kartičnih plaćanja i tržište bezgotovinskih plaćanja u zemljama članicama Evropske unije.

Važno je napomenuti da se u obrazloženju Uredbe navodi da procena efekata pokazuje da bi potpuna zabrana međubankarskih naknada bila korisna za razvoj jedinstvenog tržišta platnih kartica, te da bi ta zabrana značila veće koristi za trgovce i potrošače od postavljanja maksimalne vrednosti međubankarske naknade na bilo koji nivo. Ipak, međubankarske naknade su Uredbom ograničene na 0,2% za debitne i 0,3% za kreditne kartice. Analiza efekata primene Uredbe predviđena je za jun 2019. godine, kada se može očekivati dalje smanjivanje ovih naknada, ili čak njihova zabrana.

Zvanična statistika Evropske centralne banke potvrđuje pozitivne efekte implementacije Uredbe u zemljama članicama Evropske unije. Na nivou Evropske unije, u 2016. godini (Uredba se primenjuje od decembra 2015. godine) bezgotovinska plaćanja su porasla za 8,5%, što je na nivou rasta i tokom 2015. godine. Međutim, pokazatelji koji se odnose samo na kartična plaćanja rasli su brže tokom 2016. godine. Osnovni pokazatelj koji oslikava razvijenost prihvatne mreže – broj POS terminala povećan je za 11,7% u 2016, a samo za 6,5% u 2015. godini. Broj transakcija karticama porastao je za 12,2% tokom 2016. godine, a za 11,5% tokom 2015. godine. Rast broja transakcija u Evropskoj uniji u periodu 2014–2016. postojao je u svim državama, a na ukupnom nivou je bio 20,7%, dok je u periodu 2012–2014. iznosio 10,9%. Rast broja POS terminala u EU u periodu 2014–2016. zabeležen je u svim državama, a na ukupnom nivou je bio 20%, dok je u periodu 2012–2014. iznosio 12,6%.

4. Kako bi se zaštitili, pre svega, mali trgovci i rešili problemi visokih međubankarskih naknada kod izvršavanja platnih transakcija na teritoriji Republike Srbije na osnovu platnih kartica, donošenjem Zakona ograničile bi se ove naknade i uredila posebna pravila za tržište platnih kartica, kojima bi se otklonila štetna poslovna praksa. Osnovni razlog, a ujedno i cilj Zakona, jeste potreba za ograničavanjem troškova prihvatanja platnih kartica i primenom takvih pravila koja će, između ostalog, dovesti do povećanja transparentnosti naknada koje trgovci plaćaju, te do olakšanog i većeg prihvatanja platnih kartica.

Naime, očekuje se da će snižavanje međubankarskih naknada, zajedno s povećanjem transparentnosti svih naknada koje trgovci plaćaju, dovesti do umanjenja trgovačkih naknada. Ovo stoga što bi predložena pravila trebalo da dovedu do toga da trgovcima bude jasno kolike troškove plaćaju za prihvatanje različitih platnih kartica, te da im omoguće da na osnovu tih podataka biraju koje će platne kartice prihvatati kao sredstvo plaćanja u svojim radnjama ili internet prodavnicama. Osim toga, kada je trgovcima vidljivo kolike su naknade različitih pružalaca platnih usluga koji im nude uslugu prihvatanja platnih kartica, razumno je pretpostaviti da će se oni, vođeni poslovnim interesom, opredeliti za poslovnu saradnju sa onim pružaocima platnih usluga koji im ponude povoljnije uslove za prihvatanje platnih kartica.

Osnovna namera je, dakle, da se na tržištu stvore uslovi da konkurencija među pružaocima platnih usluga i kartičnim sistemima dovede do pojeftinjenja i bržeg razvoja bezgotovinskih plaćanja, sa svim prednostima tih plaćanja za ekonomiju zemlje uopšte.

5. Imajući navedeno u vidu, kao osnovni ciljevi čije se ostvarivanje očekuje Zakonom ističu se:

- uređivanje tržišta platnih kartica;
- smanjenje troškova prihvatanja platnih kartica;
- povećanje transparentnosti i konkurentnosti na tržištu;
- pospešivanje savremenih oblika plaćanja;

- razvoj i povećanje efikasnosti bezgotovinskih plaćanja u zemlji i povećanje udela bezgotovinskih plaćanja u ukupnim plaćanjima;
- smanjenje sive ekonomije.

6. Pri razmatranju drugih mogućnosti za rešavanje navedenih problema i postizanje željenih ciljeva utvrđeno je da dosadašnja samoregulacija tržišta platnih kartica u Republici Srbiji, tj. postojeća poslovna pravila u praksi nisu dala rezultate koji omogućavaju fer poslovanje u vezi s platnim karticama. Osim toga, uzeta je u obzir i činjenica da su troškovi prihvatanja platnih kartica ostali visoki i pored postojanja nacionalne platne kartice (*DinaCard*), kod koje su ti troškovi niži, a putem koje je Narodna banka Srbije nastojala da neregulatornim mehanizmima utiče na povećanje konkurencije i smanjenje troškova na tržištu platnih kartica. Međutim, uticaj koji se na ovaj način mogao ostvariti ostao je vrlo ograničen, s obzirom na sve podsticaje, uključujući i visoke međubankarske naknade, koje su banke izdavaoci dobijale kako bi u većoj mjeri izdavale platne kartice drugih platnih brendova – primoravajući time i trgovce da usled velikog broja izdatih platnih kartica drugih platnih brendova prihvataju i te platne brendove.

Imajući u vidu navedeno, kao i to da se pozitivnim zakonodavstvom do sada nisu uređivali ovi aspekti poslovanja s platnim karticama, a posebno međubankarske naknade – zaključeno je da je propisivanje imperativnih pravila kojima bi se predmetna materija uredila, kao i nadzora nad poštovanjem tih pravila i kaznenih odredaba za slučaj njihovog nepoštovanja, jedini i najbolji način da se otklone uočeni nedostaci i negativni efekti neregulisane tržišne utakmice i autonomnih poslovnih pravila. Osim toga, donošenje Zakona omogućava da se nedostaci uočeni u praksi otklone na detaljan, jasan, sistematičan i sveobuhvatan način.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U **članu 1.** utvrđuje se predmet Zakona. Predviđeno je da se Zakonom uređuju međubankarske naknade koje se naplaćuju pri izvršavanju platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Republici Srbiji. Platnim transakcijama na osnovu platnih kartica u Republici Srbiji smatraju se transakcije kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga trgovca imaju sedište u Republici Srbiji. Predmet Zakona su i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem i prihvatanjem platnih instrumenata zasnovanih na tim karticama.

Ovim članom određeno je i da se odredbe Zakona ne primenjuju na platne transakcije koje se izvršavaju na osnovu posebnih instrumenata koji se mogu koristiti samo ograničeno, upravo zbog ograničene primene i posebne namene tih instrumenata. Tako su iz primene Zakona isključeni sistemi koji podrazumevaju korišćenje kartice samo u prostorijama subjekta koji izdaje kartice ili u ograničenoj mreži prodavaca roba i usluga (eng. *closed loop systems*), kao i instrumenti koje izdaju subjekti iz javnog sektora radi ostvarivanja određenih socijalnih i fiskalnih ciljeva. Primeri ovih instrumenata su kartice koje poslodavac izdaje zaposlenima isključivo za plaćanje hrane u restoranu tog poslodavca, kartice koje se izdaju isključivo za plaćanje robe i usluga u okviru hotelskog kompleksa, kartice određenih radnji koje omogućavaju kupovinu robe samo u prostorijama tih radnji, uključujući i prikupljanje i korišćenje bodova, korporativne kartice izdate isključivo za korišćenje na benzinskim stanicama, članske (klub) kartice koje se mogu koristiti samo za plaćanje robe i usluga koje nudi određeni klub ili organizacija, karte za javni prevoz, karte za parkiranje, vaučeri za ishranu ili vaučeri za određene usluge koji se nekad izdaju na osnovu posebnih zakona da bi se ostvarili određeni ciljevi socijalne ili fiskalne politike (npr. vaučeri za čuvanje dece, socijalni vaučeri, vaučeri za usluge kojima se subvencioniše zapošljavanje ljudi za obavljanje kućnih poslova).

U **članu 2.** definisano je značenje upotrebljenih pojmova.

Najznačajniji među njima su pojmovi međubankarske naknade, trgovačke naknade, izdavaoca, prihvatioca, platne kartice, platne transakcije na osnovu platne kartice i kartičnog sistema plaćanja. Određeni broj pravnih pojmova i instituta zadržava značenje određeno u Zakonu o platnim uslugama (npr. platni nalog, platni račun, platni instrument, pružalac platnih usluga i dr.).

Međubankarska naknada (eng. *multilateral interchange fee*) označava naknadu, uključujući neto naknadu i bilo koji drugi ugovoreni iznos novčanih sredstava, koja se neposredno ili posredno (npr. preko trećih lica) plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između izdavaoca i prihvatioca koji učestvuju u izvršenju te transakcije.

Pod pojmom neto naknade podrazumeva se ukupan iznos novčanih sredstava, popusta (olakšica) ili drugih vrsta podsticaja koje izdavalac prima od kartičnih sistema plaćanja, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na osnovu platnih kartica i sa povezanim aktivnostima, koji je umanjen za iznos novčanih sredstava, popusta (olakšica) ili drugih vrsta podsticaja koje izdavalac daje kartičnim sistemima plaćanja u vezi s tim transakcijama i aktivnostima. Nužno je definisati pojam neto naknade kako bi se onemogućilo zaobilaženje ograničenja visine međubankarskih naknada kroz različite alternativne prihode koje izdavaoci primaju u vezi s platnim karticama od kartičnih sistema plaćanja, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika. Svi takvi alternativni prihodi izdavaoca treba da budu posmatrani kao međubankarska naknada, uključujući marketinške podsticaje, bonuse, popuste, olakšice i dr.

Trgovačka naknada (eng. *merchant service charge*) jeste naknada koju prihvatiocu plaća trgovac u vezi s platnom transakcijom na osnovu platne kartice.

Platna kartica definisana je kao platni instrument u obliku fizičke ili elektronske kartice koji se koristi za iniciranje platne transakcije. Pritom, platni instrument zasnovan na platnoj kartici je svaki platni instrument, uključujući i platnu karticu, računar, mobilni telefon ili bilo koje drugo tehničko sredstvo koje sadrži platnu aplikaciju, koji omogućava platiocu da inicira platnu transakciju na osnovu platne kartice. Kreditna kartica je platna kartica koja se koristi za iniciranje transakcije kreditnom karticom, a transakcija kreditnom karticom je platna transakcija na osnovu platne kartice kod koje se platilac zadužuje za iznos transakcije u celosti ili delimično na unapred utvrđeni kalendarski dan, u skladu sa uslovima utvrđenim ugovorom o izdavanju kreditne kartice, bez obzira na to da li se obračunava i plaća kamata. Ostale kartice su debitne kartice. Pojmom debitne kartice je obuhvaćena i pripejd kartica koja predstavlja platnu karticu na kojoj je pohranjen elektronski novac u smislu zakona kojim se uređuju platne usluge. Poslovna kartica je platna kartica izdata pravnim licima, subjektima iz javnog sektora, preduzetnicima ili drugim fizičkim licima koja obavljaju delatnost slobodne profesije, koja je ograničena za upotrebu samo u poslovne svrhe, a plaćanja izvršena njenom upotrebom naplaćuju se na teret ovih lica.

Platna transakcija na osnovu platne kartice jeste platna transakcija koja se inicira i izvršava na osnovu upotrebe platne kartice putem kartičnog, telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja ili softvera, u skladu s poslovnim pravilima kartičnih sistema plaćanja i korišćenjem infrastrukture tih sistema, a koja se ne smatra transferom odobrenja ili direktnim zaduženjem u smislu zakona kojim se uređuju platne usluge. Tako se platnom transakcijom na osnovu platne kartice smatraju, između ostalih, transakcije na prodajnom mestu trgovca uz fizičko prisustvo platne kartice ili mobilnog telefona u kome je u elektronskom obliku sadržana platna kartica i transakcije izvršene „na daljinu“, kao što je slučaj kod plaćanja robe ili usluga putem interneta.

Prihvatilac je pružalac platnih usluga sa sedištem u Republici Srbiji koji se, u skladu sa ugovorom zaključenim s trgovcem, obavezao da pruža platne usluge prihvatanja platnih transakcija na osnovu platne kartice i izvršavanja tih platnih transakcija radi prenosa novčanih sredstava trgovcu. Prihvatilac može biti bilo koji pružalac platnih usluga koji je u skladu sa Zakonom o platnim uslugama ovlašćen da pruža uslugu prihvatanja platnih kartica ili instrumenata zasnovanih na platnim karticama.

Izdavalac je pružalac platnih usluga sa sedištem u Republici Srbiji koji se, u skladu sa ugovorom zaključenim s platiocem, obavezao da tom licu pruža platne usluge izdavanja platnog instrumenta za iniciranje platnih transakcija na osnovu platnih kartica i izvršavanja tih platnih transakcija. Izdavalac može biti bilo koji pružalac platnih usluga koji je u skladu sa Zakonom o platnim uslugama ovlašćen da pruža uslugu izdavanja platnih kartica.

Trgovac je primalac plaćanja, odnosno fizičko ili pravno lice koje je određeno kao primalac novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije na osnovu platne kartice, bez obzira na način na koji se te platne transakcije iniciraju (npr. u prodavnici trgovca ili putem njegove internet stranice).

Kartični sistem plaćanja (eng. *payment card scheme*) definisan je kao jedinstven skup pravila, praksi, standarda i/ili operativnih smernica za izvršavanje platnih transakcija na osnovu platnih kartica, a obuhvata i posebno telo, organizaciju ili subjekta koji donose odluke o poslovanju ovog sistema i odgovorni su za poslovanje tog sistema. Pritom, četvorostrani kartični sistem plaćanja utvrđen je kao kartični sistem plaćanja kod kojeg se platne transakcije na osnovu platnih kartica izvršavaju s platnog računa platioca na platni račun trgovca posredstvom tog sistema, izdavaoca i prihvioca. Pod pojmom trostranog kartičnog sistema plaćanja podrazumeva se kartični sistem plaćanja koji neposredno pruža uslugu prihvatanja i izdavanja platne kartice i u okviru koga se izvršavaju platne transakcije s platnog računa platioca na platni račun trgovca. Pritom, trostrani kartični sistem plaćanja koji da ovlašćenje drugom pružaocu platnih usluga da izdaje platne instrumente zasnovane na platnoj kartici i/ili da prihvata platne transakcije na osnovu ovih platnih instrumenata, ili koji izdaje te platne instrumente s partnerom u okviru sporazuma o kobrendiranju ili preko zastupnika – smatra se četvorostranim kartičnim sistemom plaćanja.

Članom 3. ograničava se visina međubankarske naknade.

Međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,2% vrednosti izvršene transakcije, dok međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,3% vrednosti izvršene transakcije. Pružalac platne usluge ne može naplatiti niti ponuditi međubankarsku naknadu suprotno ovim ograničenjima. Ne dovodeći u pitanje ova ograničenja, utvrđuje se da Narodna banka Srbije može propisati i najviši fiksni iznos međubankarske naknade koji se može naplatiti za izvršene platne transakcije na osnovu platnih kartica.

Radi praćenja primene ovih ograničenja, utvrđeno je da su pružaoci platnih usluga dužni da Narodnoj banci Srbije dostavljaju podatke o međubankarskim naknadama, a Narodna banka Srbije bliže propisuje sadržinu, rokove i način dostavljanja tih podataka.

Radi primene ograničenja međubankarske naknade i onemogućavanja izbegavanja tog ograničenja, utvrđeno je da se svaki ugovoreni iznos novčanih sredstava, uključujući neto naknadu, koji ima isti predmet i/ili efekat kao međubankarska naknada a koji izdavalac prima od kartičnih sistema plaćanja, prihvioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na osnovu

platnih kartica ili aktivnostima koje su povezane s tim transakcijama – smatra delom međubankarske naknade.

I pored ograničenja međubankarske naknade, ostavljena je mogućnost da Narodna banka Srbije, ako usled nepovoljnog stanja konkurencije na tržištu prihvatanja platnih transakcija na osnovu platne kartice u Republici Srbiji proceni da je visina trgovačke naknade nesrazmerna stvarnim troškovima pružanja ove usluge, propiše i najviši procentualni i/ili fiksni iznos trgovačke naknade koji se može naplatiti za izvršenje usluge prihvatanja platnih kartica. U slučaju potrebe, navedena mogućnost bila bi sprovedena uz konsultacije sa Komisijom za zaštitu konkurencije, odnosno po pribavljanju prethodnog mišljenja ove komisije.

Utvrđeno je da se ograničenja međubankarskih naknada ne primenjuju na:

- 1) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje se odnose na isplatu gotovog novca na bankomatima ili na šalterima pružalaca platnih usluga;
- 2) platne transakcije na osnovu poslovnih kartica;
- 3) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje je izdao trostrani kartični sistem plaćanja.

U **članu 4.** utvrđena su pravila koja se odnose na izbor platnog brenda i platne aplikacije, s obzirom na to da je utvrđeno da izdavalac ima pravo da uključi dva ili više različitih platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici (eng. *cobadging*). Ovo bi, primera radi, bila situacija kada bi potrošaču bila izdata platna kartica koja se može koristiti u mreži dva različita kartična sistema plaćanja (npr. ako imamo dva platna brenda *CardPay* i *PayCard*, tzv. *cobadge* platna kartica imala bi funkcionalnosti (aplikacije) oba platna brenda i pružala bi mogućnost da korisnik inicira platnu transakciju korišćenjem bilo kog od ta dva brenda). Naglašeno je da je to pravo, a ne obaveza izdavaoca. Takođe, potrošač kada zaključuje ugovor o platnoj usluzi, ima pravo da mu se izda platni instrument zasnovan na platnoj kartici s dva ili više platnih brendova, ako pružalac platnih usluga nudi takvu uslugu. Trgovac može upotrebljavati automatski mehanizam kojim se vrši izbor određenog platnog brenda/aplikacije (npr. onog čije korišćenje trgovcu odgovara zbog nižih troškova), ali nema pravo da ograniči platioca da izabere platni brend/aplikaciju koji bi bili različiti od onih koji su odabrani tim automatskim mehanizmom, pod uslovom da taj trgovac prihvata i taj drugi platni brend, odnosno platnu aplikaciju. Kartičnim sistemima plaćanja zabranjuje se uvođenje pravila kojima se izdavalac platne kartice sprečava ili ograničava da na jednu platnu karticu uključi dva ili više različitih platnih brendova. Određuje se obaveza pružaoca platnih usluga da u primerenom roku pre zaključenja ugovora o platnoj usluzi potrošaču dostavi jasne i objektivne informacije o platnim brendovima s kojima je ta usluga povezana, kao i o njihovim karakteristikama, što bi, između ostalog, trebalo da omogući bolju informisanost potrošača o tome kada mu je pogodnije da koristi jedan, a kada drugi platni brend.

U **članu 5.** regulisano je razdvajanje naknada (eng. *unblending*), čime će se uvesti transparentnost i omogućiti jačanje pregovaračke moći trgovca, pre svega malog trgovca. Naime, ukida se pretpostavljeno pravilo jedinstvenog obračuna naknada (eng. *blending*), gde banka prihvatilac ne određuje trgovačku naknadu diferencirano – u zavisnosti od toga kojom je karticom plaćeno i koliki će iznos međubankarske naknade morati da izdvoji za banku izdavaoca, već se trgovačka naknada uspostavlja jedinstveno – tako da kartice s nižom međubankarskom naknadom praktično subvencionišu upotrebu „skupljih“ kartica.

U skladu sa utvrđenim, banka prihvatilac biće dužna da trgovačke naknade nudi i obračunava trgovcu pojedinačno za različite vrste i brendove platnih kartica za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade, osim ako je trgovac od

prihvatioca u pismenoj formi zahtevao da mu obračunava jedinstvenu naknadu za sve ili više vrsta i brendova platnih kartica koje taj trgovac prihvata. U ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje s trgovcem, prihvatilac je dužan da pojedinačno prikaže informacije o iznosu svih naknada (trgovačke naknade i međubankarske naknade), kao i o naknadama kartičnih sistema plaćanja – i to za sve platne brendove i vrste platnih kartica. Zapravo, banka prihvatilac će imati obavezu da svaku zbiru naknadu, poput trgovačke, prikaže raščlanjeno.

U **članu 6.** utvrđena su pravila koja se odnose na praksu prihvatanja svih kartica (eng. *Honor All Cards Rule*). Naime, reč je o obavezi koju banke i kartični sistemi plaćanja nameću trgovcima kako bi prihvatili sve platne kartice istog brenda, bez obzira na različite troškove tih kartica (pravilo prihvatanja svih proizvoda) i bez obzira na banku izdavaoca (pravilo prihvatanja kartica svih izdavalaca). Pravilo prihvatanja kartica svih izdavalaca je opravdano, jer sprečava trgovce da prave razliku između banaka koje su izdale određenu karticu, te tako donosi i sigurnost korisnicima platnih kartica da će njihova platna kartica biti prihvaćena kod trgovca koji tu karticu prihvata. Kako bi se zaštitili potrošači i mogućnost potrošača da pouzdano znaju gde mogu koristiti svoje platne kartice, trgovci se mogu obavezati da prihvataju kartice svih izdavaoca na koje se odnosi regulisana, odnosno ograničena međubankarska naknada, ako su izdate u okviru istog brenda i iste vrste platne kartice (debitna ili kreditna kartica), čime se potrošaču, primera radi, daje sigurnost da kod trgovca koji prihvata debitne platne kartice određenog kartičnog sistema plaćanja, može platiti nezavisno od toga koji tip debitne kartice tog sistema plaćanja poseduje. Treba imati u vidu da pravilo prihvatanja svih proizvoda često ima za cilj povezivanje prihvatanja kartica s niskim troškovima i prihvatanja kartica s visokim troškovima, odnosno obavezuje trgovce da prihvataju sve kartice istog brenda. Zato se Zakonom ukida pravilo prihvatanja svih proizvoda, čime se trgovcima omogućava da prave izbor kod prihvatanja platnih kartica, i to u korist kartica s niskim troškovima, pod propisanim uslovima. Trgovci koji prihvataju debitne kartice neće više moći da budu obavezani da prihvataju kreditne kartice, a oni koji prihvataju kreditne kartice neće moći da budu primorani da prihvataju poslovne kartice. Ovakvo pravilo trebalo bi da dovede do konkurentnijeg okruženja za kartice za koje međubankarske naknade nisu regulisane u okviru Zakona, jer će trgovci imati bolju pregovaračku poziciju kad je reč o uslovima pod kojima prihvataju takve kartice.

Bitno je naglasiti da trgovac u slučaju da odluči da ne prihvata sve kartice istog brenda – o tome mora jasno i transparentno obavestiti svoje kupce.

Istovremeno, kako bi se omogućilo razlikovanje pojedinih proizvoda, uvodi se pravilo da je izdavalac dužan da obezbedi da platni instrument zasnovan na platnoj kartici bude elektronski i vizuelno prepoznatljiv, na način koji omogućava trgovcu i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu platne kartice koju je platioc izabrao.

U **članu 7.** regulisan je nedozvoljeni uticaj na trgovca kod upotrebe platnih instrumenata. Naime, utvrđeno je da prihvatilac i kartični sistemi plaćanja ne mogu trgovcu zabraniti da usmeri potrošača na upotrebu bilo kog platnog instrumenta (npr. zbog nižih trgovačkih naknada), da dâ prednost platnom instrumentu određenog kartičnog sistema plaćanja i da obavesti potrošača o naknadama koje taj trgovac plaća banci prihvatilocu. Na ovaj način se trgovci štite od pravila kartičnih sistema plaćanja i prihvatilaca kojima bi se trgovcima zabranilo da usmeravaju svoje potrošače na korišćenje metoda plaćanja koji su trgovcima povoljniji.

To podrazumeva da trgovci mogu da predlože potrošaču da plati određenim platnim instrumentom, da daju popuste i druge pogodnosti za plaćanja određenim instrumentom, da obaveste potrošača o naknadama koje plaćaju za određeni

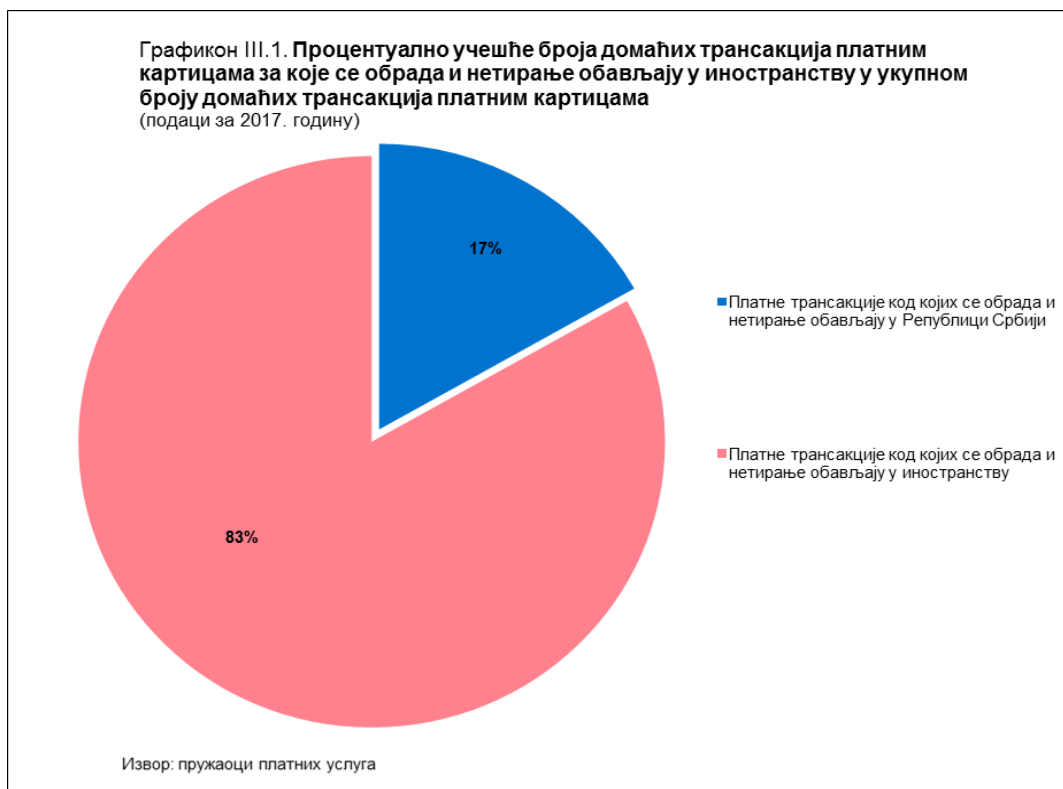
instrument i sl. S druge strane, trgovci ne mogu da naplate posebnu naknadu za korišćenje određenog instrumenta/kartice, u skladu sa Zakonom o platnim uslugama.

U **članu 8.** uređene su informacije za trgovca o pojedinačnim platnim transakcijama na osnovu platnih kartica, tako što se unapređuje transparentnost naknada koje banka prihvatilac naplaćuje trgovcu. Naime, banka prihvatilac dužna je da trgovcu nakon izvršenja pojedinačne transakcije na osnovu platne kartice dostavi, između ostalog, i informacije o iznosima trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartičnog sistema plaćanja koje se odnose na tu transakciju. Međutim, može se ugovoriti da će se informacije o ovim naknadama prikazivati trgovcu zbirno, kao i da će se prikazivati periodično, s tim što učestalost prikazivanja naknada mora biti najmanje jednom mesečno.

U **članu 9.** utvrđeno je da ako izdavalac korisniku platnih usluga izdaje platnu karticu koju taj korisnik upotrebljava za iniciranje platnih transakcija s tekućeg računa – izdavalac je dužan da korisniku platnih usluga bez naknade izda platnu karticu kod koje se u domaćim platnim transakcijama obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos izdatih na osnovu njene upotrebe obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji.

Na ovaj način korisnici platnih kartica štite se od situacija da eventualni problemi u radu stranih platnih sistema (bilo da su operativne ili druge prirode a nad kojima nadležne institucije u Republici Srbiji trenutno nemaju efektivan nadzor) dovedu do nemogućnosti obavljanja svakodnevnih plaćanja platnim karticama u Republici Srbiji.

Prema podacima kojima raspolaže Narodna banka Srbije, ukupan broj kartičnih plaćanja za 2017. godinu iznosio je 252.938.010, od čega se za 42.469.649 plaćanja (17%) obrada i netiranje obavljaju u platnim sistemima u Republici Srbiji, dok se za 210.468.361 plaćanja (83%) obrada i netiranje obavljaju u platnim sistemima u inostranstvu. Kada je u pitanju vrednost kartičnih plaćanja, od ukupne vrednosti koja iznosi 999.190.125.272 dinara, 124.900.144.000 dinara (13%) realizuje se u platnim sistemima u Republici Srbiji, a 874.289.981.272 dinara (87%) u stranim platnim sistemima.

Имајући у виду чињеницу да платне картице представљају платни инструмент на првом месту по употреби када су у питању потрошачи (графикон бр. II.1.), податак да се од укупног броја и вредности плаћања платним картицама 83% (односно 87%) обрађује и нетира у иностранству, као и то да се све друге домаће платне трансакције (по основу трансфера одобрења и директних задужења) извршавају у платним системима у Републици Србији – Законом је предвиђено да ако се кориснику издаје платна картица уз текући рачун, издавалац је дужан да изда платну картицу код које се у домаћим платним трансакцијама обрада нетирање и поравнање налога за пренос издатих njenom употребом обављају у платном систему у Републици Србији. На овај начин би се и ефикасније пратила адекватност управљања ризицима у вези с наведеним платним трансакцијама, а нарочито оперативним⁷ и финансијским⁸ ризиком, из разлога што је Законом о Народној bancи Србије у члану 59. став 1. утврђено да Народна банка Србије, између осталог, води рачуна о ефикасном и сигурном функционисању и развоју платних система и, у складу са законом, доноси прописе којима се уређују ови системи. Ово овлашћење Народна банка Србије спроводи у складу са одредбама Закона о платним услугама, на основу кога врши, између осталог, и надзор над пословањем оператора платног система, а предмет надзора је провера усклађености пословања оператора са овим законом и прописима донетим на основу njega.

⁷ Оперативни ризик у платном систему јесте могућност nastanka негативних efekata на рад платног система usled propusta у раду zaposlenih, nedostataka у раду информационих и других система, neodgovarajuћих unutrašnjih procedura и procesa, као и usled nastupaња nepredvidljivih spoljnih dogaђaja.

⁸ Финансијски ризик у платном систему јесте могућност nastanka негативних efekata на рад платног система usled nesposobnosti учесника или другог лица у овом систему да измири своје доспеле obaveze (ризик likvidности), односно да trajно ispunjava све своје obaveze (ризик solventности).

Članom 10. uređena je zaštita prava i interesa korisnika, i to tako što je utvrđeno da ako se izdavalac ili prihvatilac ne pridržavaju odredaba Zakona ili propisa donetih na osnovu Zakona – korisnik platnih usluga koje su predmet Zakona ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge i zakonom kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga. Na sam postupak ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga (imalaca platnih kartica i trgovaca koji te kartice prihvataju) primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga a koje se odnose na ostvarivanje zaštite prava i interesa korisnika finansijskih usluga (pravo na prigovor davaocu finansijskih usluga, pravo na pritužbu Narodnoj banci Srbije, vansudsko rešavanje spornog odnosa, mere za otklanjanje nepravilnosti i pravo na sudsku zaštitu).

U **članu 11.** utvrđeno je da Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba Zakona kod banaka na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju banke. Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba Zakona kod platnih institucija, institucija elektronskog novca i javnog poštanskog operatora na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju platne usluge. Ako u postupku nadzora utvrdi da je subjekt nadzora postupao suprotno Zakonu ili propisima donetim na osnovu Zakona, Narodna banka Srbije preduzima prema ovom subjektu mere koje prema tom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke, odnosno mere koje prema ovom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge – na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonima, uključujući i izricanje novčane kazne koju u skladu sa odredbama tih zakona može izreći tom subjektu i članu njegovog organa upravljanja, odnosno rukovodiocu ili odgovornom licu u tom licu. Na ovaj način, nadzor nad primenom odredaba Zakona kod banaka i drugih pružalaca platnih usluga uređen je na isti način kao nadzor nad primenom odredaba Zakona o platnim uslugama kod ovih subjekata.

Narodna banka Srbije ovlašćena je i da, shodnom primenom odredaba zakona kojim se uređuju platne usluge a koje se odnose na nadzor, vrši nadzor nad primenom odredaba Zakona i kod kartičnih sistema plaćanja, procesora i drugih pružalaca tehničkih usluga kojima se podržava izvršavanje platnih transakcija koje su predmet Zakona, odnosno kod lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata, uključujući i da prema tim subjektima, odnosno licima, preduzima mere koje može preduzimati u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge. Ako ovi subjekti, odnosno lica ne postupe u skladu s preduzetim merama, Narodna banka Srbije može doneti rešenje kojim se licu, odnosno subjektu izriče mera zabrane obavljanja delatnosti, odnosno rešenje kojim utvrđuje da su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka prinudne likvidacije nad privrednim društvom koje nije postupilo u skladu sa ovim merama. Imajući u vidu prekogranični način poslovanja pojedinih kartičnih sistema plaćanja, tj. činjenicu da u praksi svi subjekti koji učestvuju u izvršenju određene platne transakcije na osnovu platne kartice nemaju nužno ustanovljeno pravno prisustvo u Republici Srbiji – nadzor nad primenom odredaba Zakona proteže se i na one subjekte, odnosno lica koja nemaju sedište ili ogranak upisan u registar nadležnog organa u Republici Srbiji, koja su dužna da obaveste Narodnu banku Srbije o svom poslovnom imenu, sedištu i načinu na koji će se s njima obavljati komunikacija, da s Narodnom bankom Srbije sarađuju i da joj na njen zahtev dostavljaju sve tražene podatke i dokumentaciju u vezi s primenom odredaba Zakona. Drugim rečima, po prvi put će i međunarodni kartični platni sistemi u vezi s delom poslovanja na teritoriji Republike Srbije biti predmet nadzora domaćeg nadzornog organa.

Takođe, predviđa se i nadzor ministarstva nadležnog za zaštitu potrošača u pogledu primene odredaba Zakona koje se odnose na trgovce, u skladu sa zakonom

kojim se uređuje zaštita potrošača, preko tržišnih inspektora. Navedeni nadzor predlaže se imajući u vidu trenutne nadležnosti i prirodu poslova koji se obavljaju u okviru Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija.

U **članu 12.** utvrđene su novčane kazne koje se mogu izreći u vezi s postupkom ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga.

U **članu 13.** utvrđeni su prekršaji trgovaca, odnosno visine novčanih kazni koje se trgovcima i odgovornim licima mogu izreći za te prekršaje.

U **članu 14.** utvrđeno je privremeno odstupanje od propisane visine međubankarske naknade, tako što je predviđeno da će se visina međubankarskih naknada fazno smanjivati, pri čemu su uzeti u obzir efekti koje bi navedeno snižavanje moglo da ima na prihode banaka koje su izdavaoci i prihvatiloci platnih kartica. Naime, predviđeno je da se ograničavanje međubankarskih naknada sprovede u dve faze – za prvih šest meseci primene Zakona, međubankarske naknade smanjile bi se na nivo od 0,5% za debitne kartice i 0,6% za kreditne kartice, a nakon toga na nivo od 0,2% za debitne i 0,3% za kreditne kartice.

U **članu 15.** utvrđeno je da će platni instrumenti zasnovani na platnoj kartici izdati do dana početka primene Zakona važiti do isteka roka važenja koji je označen na tim instrumentima, kako se ne bi stvarali dodatni troškovi u vezi s primenom člana 6. stav 6. Zakona.

Takođe, ovim članom propisano je da će platni instrumenti zasnovani na platnoj kartici izdati do dana početka primene člana 9. Zakona kod kojih se poslovi iz stava 1. tog člana ne obavljaju u Republici Srbiji važiti do isteka roka važenja koji je označen na tim instrumentima, bez obzira na to da li je izdavalac postupio u skladu s tim članom, tj. bez obzira na to da li je u roku važenja tih instrumenata izdao i platni instrument kod koga se navedeni poslovi obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji.

Ipak, ako nakon početka primene člana 9. Zakona (dva meseca nakon stupanja na snagu Zakona), izdavalac produžava rok važenja platnog instrumenta iz stava 2. ovog člana, odnosno ponovo izdaje taj instrument ili izdaje novi takav instrument, dužan je da u svemu postupi u skladu s članom 9. Zakona, što znači i da bez naknade izda platni instrument kod koga se obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos kod domaćih platnih transakcija obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji.

U **članu 16.** utvrđeno je da će Narodna banka Srbije doneti propis o sadržini, rokovima i načinu dostavljanja podataka o međubankarskim naknadama, i to najkasnije u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu Zakona.

U **članu 17.** regulisano je usklađivanje sa odredbama Zakona, tako što je utvrđeno da su pružaoci platnih usluga dužni da svoje poslovanje i unutrašnje akte usklade sa odredbama Zakona do dana početka njegove primene.

U **članu 18.** utvrđeno je da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a da će se primenjivati istekom roka od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu, osim člana 9, koji će se primenjivati istekom dva meseca od stupanja na snagu Zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Na koga će i kako uticati predložena rešenja?

Očekuje se da će predložena rešenja imati pozitivan uticaj na smanjenje troškova prihvatanja plaćanja platnim karticama koje trgovci imaju prema bankama. Trgovci će imati povoljniji položaj pri ugovaranju s bankama i plaćanju trgovačke naknade, s obzirom na to da se uvode pravila kojima se povećava transparentnost u

pomenutom procesu pregovaranja. Pored toga, trgovci više neće moći da budu obavezani da prihvataju sve kartične proizvode jednog kartičnog sistema plaćanja, jer je propisano da će moći da izaberu da prihvataju samo one platne kartice koje podrazumevaju niže troškove.

Navedeno će doprineti većoj zaštiti, pre svega, malih i srednjih trgovaca, zanatlija i onih koji, usled relativno slabije pregovaračke pozicije, imaju nepovoljnije uslove za prihvatanje platnih kartica, što destimuliše upotrebu kartica u njihovim objektima, a samim tim i dalji razvoj bezgotovinskih plaćanja.

Osnovni efekat predloženih rešenja je u tome što se očekuje da će ograničavanje međubankarskih naknada dovesti do nižih trgovačkih naknada (čiju vrednost u najvećoj meri čini međubankarska naknada), što predstavlja mogućnost za dalje smanjenje troškova trgovaca prema bankama. Posledično, očekuje se da bi primena predloženih odredaba dovela do snižavanja cena za krajnje korisnike, jer niže naknade koje će plaćati trgovci smanjuju i ukupne troškove poslovanja, te tako ostavljaju prostora i za niže cene za krajnje kupce⁹. U svakom slučaju, mnogi faktori određuju maloprodajne cene i to se mora imati u vidu kad se govori o potencijalnom smanjenju cena (npr. sektor maloprodaje, veličina trgovca, obim prodaje, broj novih trgovaca u konkretnom sektoru).

Isto tako, ograničavanje međubankarskih naknada otvara mogućnost da se na tržište uključe novi pružaoci platnih usluga, koji bi ponudili niže naknade trgovcima, od čega koristi mogu imati i trgovci i potrošači.

Građani će biti zaštićeni i od rizika koje kod domaćih kartičnih transakcija nose obrada i netiranje naloga za prenos u inostranstvu, jer se propisuje obavezno izdavanje platnih kartica kod kojih se navedeni poslovi obavljaju u Republici Srbiji.

Sve navedeno bi trebalo da dovede do rasta broja prihvatnih mesta i izdatih kartica, kao i do rasta broja (aktivnih) platnih kartica. Zastupljenija mreža POS terminala i veći broj kartica trebalo bi da za posledicu imaju veći broj kartičnih transakcija, čime bi se smanjila gotovinska plaćanja, što može da ima i pozitivan uticaj na borbu protiv izbegavanja plaćanja poreza i sive ekonomije.

Ako se ima u vidu da su osnovni ciljevi donošenja Zakona smanjenje troškova prihvatanja platnih kartica, razvoj bezgotovinskih plaćanja i smanjenje sive ekonomije, može se zaključiti da bi njegovo usvajanje dalo pozitivan doprinos društvu u celini.

Analizirani su primeri troškova koje imaju domaći trgovci u vezi s prihvatanjem platnih kartica:

– primer velikog trgovca – kod trgovca prehrambenom robom kod koga je godišnji promet na prodajnim mestima 100.000.000.000 RSD, 29% ukupnog prometa je promet platnim karticama, što iznosi 29.000.000.000 RSD. Ako prosečna trgovačka naknada za prihvatanje platnih kartica kod ovog trgovca iznosi 1,20%, trgovac godišnje plati bankama prihvatocima 348.000.000 RSD, što je 0,35% ukupnog prometa trgovca. Taj procenat je uračunat u cene proizvoda i plaćaju ga svi potrošači, bez obzira na to na koji način plaćaju robu (gotovinom ili platnom karticom);

⁹ Naime, u prilog tome govori i dokument Evropske komisije koji se odnosi na uticaj ograničavanja međubankarskih naknada, gde se navodi da su pritisci konkurencije u maloprodaji jači od efekata konkurencije u bankarstvu, te da se pre može očekivati da će trgovci svoju uštedu, koju ostvare kroz niže trgovačke naknade, preneti na potrošače, nego da će banke benefite od viših međubankarskih naknada preneti na svoje klijente (npr. kroz niže troškove članarine za platne kartice).
http://ec.europa.eu/competition/publications/cpb/2015/003_en.pdf

– primer srednjeg trgovca – kod trgovca opremom za decu i igračkama kod koga je godišnji promet na prodajnim mestima 2.250.000.000 RSD, 50% ukupnog prometa je promet platnim karticama, što iznosi 1.125.000.000 RSD. Ako prosečna trgovačka naknada za prihvatanje platnih kartica kod ovog trgovca iznosi 1,49%, trgovac godišnje plati bankama prihvatocima 16.800.000 RSD na ime naknade za prihvatanje platnih kartica. Ovaj iznos predstavlja 0,75% ukupnog prometa trgovca i taj procenat je uračunat u cene proizvoda i plaćaju ga svi potrošači, bez obzira na to na koji način plaćaju robu (gotovinom ili platnom karticom);

– primer malog trgovca – kod trgovca obucom i odecom kod koga je godišnji promet na prodajnim mestima 15.000.000 RSD, 20% ukupnog prometa je promet platnim karticama, što iznosi 3.000.000 RSD. Ako je prosečna trgovačka naknada kod ovog trgovca 2,20%, trgovac godišnje plati bankama prihvatocima 66.600 RSD na ime naknade za prihvatanje platnih kartica. Ovaj iznos predstavlja 0,44% ukupnog prometa trgovca i uračunat je u cene proizvoda i plaćaju ga svi potrošači, bez obzira na to na koji način plaćaju robu (gotovinom ili platnom karticom).

Iz navedenih primera sledi da su troškovi prihvatanja platnih kartica značajni (naročito iz primera velikog trgovca, koji bankama na ime ovih troškova plati oko 3 miliona evra godišnje), te da njihovo snižavanje ostavlja prostor za snižavanje cena roba i usluga. Isto tako, na osnovu tih primera moglo bi se zaključiti i kakve bi bile posledice na tržištu ako bi učešće plaćanja platnim karticama na prodajnim mestima poraslo na 50% (kako je trenutno u primeru srednjeg trgovca) a da taj rast ne bude praćen snižavanjem trgovačkih naknada. Naime, povećanjem učešća plaćanja platnim karticama, povećano bi bilo i učešće troškova za prihvatanje platnih kartica u ukupnom prometu trgovaca, što bi neminovno dovelo do povećanja maloprodajnih cena proizvoda. Iako je činjenica da bi se istovremeno smanjilo učešće gotovine, treba imati u vidu da bi bez simultanog sniženja trgovačkih naknada jedina posledica tog smanjenja učešća gotovog novca bilo uvećanje profita kartičnih šema i banaka, dok bi trgovci i potrošači, a samim tim i društvo u celini, bili na gubitku.

Ovo nas navodi na zaključak da je nužno da naponi države da se podstaknu bezgotovinski oblici plaćanja treba da budu praćeni merama koje će dovesti do smanjenja trgovačkih naknada (što je zasigurno usvajanje propisa kojim se ograničavaju međubankarske naknade), jer se jedino tako mogu ostvariti projektovani pozitivni efekti bezgotovinske ekonomije za trgovce i potrošače.

2. Koje troškove će primena Zakona izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Primena Zakona neće izazvati dodatne troškove građanima i privredi, već bi, naprotiv, trebalo da ima pozitivan uticaj na smanjenje troškova građana i trgovaca. Naime, kao što je opisano u odgovoru na prethodno pitanje, očekivano je da će se umanjiti troškovi prihvatanja plaćanja platnim karticama koje trgovci imaju prema bankama, izraženi kroz trgovačku naknadu, imajući u vidu da najveći deo trgovačke naknade čini međubankarska naknada, koja se Zakonom ograničava na iznos niži od iznosa koji trenutno preovlađuju na tržištu. Predložena rešenja daju trgovcima povoljniji položaj pri ugovaranju s bankama i plaćanju trgovačke naknade, s obzirom na to da se uvode pravila kojima se povećava transparentnost u pomenutom procesu pregovaranja. Pored toga, trgovci više neće moći da budu obavezani da prihvataju sve kartične proizvode jednog kartičnog sistema plaćanja, jer je propisano da će moći da izaberu da prihvataju samo one platne kartice koje podrazumevaju niže troškove.

Navedeno će doprineti većoj zaštiti, pre svega, malih i srednjih trgovaca, zanatlija i onih koji, usled relativno slabije pregovaračke pozicije, imaju nepovoljnije

uslove za prihvatanje platnih kartica, što destimuliše upotrebu kartica u njihovim objektima, a samim tim i dalji razvoj bezgotovinskih plaćanja.

Očekuje se da će ograničavanje, odnosno smanjenje međubankarskih naknada (i posledično trgovačkih naknada) dovesti do snižavanja cena za krajnje korisnike, odnosno građane, jer niže naknade koje će plaćati trgovci smanjuju i ukupne troškove poslovanja, te tako ostavljaju prostora i za niže cene za krajnje kupce. U svakom slučaju, mnogi faktori određuju maloprodajne cene i to se mora imati u vidu kad se govori o potencijalnom smanjenju cena (npr. sektor maloprodaje, veličina trgovca, obim prodaje, broj novih trgovaca u konkretnom sektoru).

Isto tako, ograničavanje međubankarskih naknada otvara mogućnost da se na tržište uključe novi pružaoci platnih usluga, koji bi trgovcima ponudili niže naknade, od čega koristi mogu imati i trgovci i potrošači.

Građani će biti zaštićeni i od rizika koje kod domaćih kartičnih transakcija nose obrada i netiranje naloga za prenos u inostranstvu, jer se propisuje obavezno izdavanje platnih kartica kod kojih se navedeni poslovi obavljaju u Republici Srbiji.

Ipak, prilikom pripreme predloženih zakonskih rešenja uzeti su u obzir efekti koje će snižavanje međubankarskih naknada imati na prihode banaka koje su izdavaoci i prihvatiloci platnih kartica. U okviru Narodne banke Srbije sprovedena je analiza poslovanja banaka s platnim karticama, kako bi se razmotrio uticaj donošenja Zakona na njihovo buduće poslovanje. Analiza je pokazala da je razumno očekivati da banke razmotre svoje poslovne modele u segmentu poslovanja s platnim karticama, kao i svoje prihode i rashode u vezi sa ovim poslovanjem, s obzirom na to da će aspekt izdavanja platnih kartica biti pod uticajem efekata Zakona, odnosno da će Zakon podstaći segment prihvatanja platnih kartica. Naime, banke koje su veliki izdavaoci a nemaju razvijen segment poslovanja koji se odnosi na prihvatanje kartica, biće pod većim uticajem smanjenja međubankarskih naknada u odnosu na one banke kod kojih je izbalansirano poslovanje izdavanja i prihvatanja kartica. Kako bi banke imale dovoljno vremena da svoje poslovne modele prilagode donošenju Zakona, predviđeno je da se ograničavanje međubankarskih naknada sprovede u dve faze – za prvih šest meseci primene Zakona međubankarske naknade će biti smanjene na nivo od 0,5% za debitne kartice i 0,6% za kreditne kartice, a nakon toga na nivo od 0,2% za debitne i 0,3% za kreditne kartice. Očekuje se da će u srednjem i dugom roku efekat Zakona biti takav da će se pojačati konkurencija banaka i drugih pružalaca platnih usluga na strani prihvatanja kartica, te da će njihovo nadmetanje za širenje na tržištu mreže POS uređaja dovesti do rasta broja tih terminala, kao i broja kartičnih transakcija, čime će se moći nadoknaditi manji prihodi banaka po osnovu međubankarskih naknada ili će se njihovi ukupni prihodi od poslovanja s platnim karticama čak i povećati usled efekta ekonomije obima. Treba napomenuti da se očekuje da će zbog smanjenja međubankarske naknade banke prihvatiloci imati manje troškove po ovom osnovu, a time i veću mogućnost da ponude povoljnije trgovačke naknade trgovcima. Uz niže trgovačke naknade, i trgovci će moći da ponude konkurentnije cene, što bi predstavljalo krajnji pozitivan efekat ovog propisa za građane i privredu.

3. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu?

Građani, stručna javnost i sve druge zainteresovane strane bile su pozvane da u okviru javne rasprave u periodu od 30. maja 2017. godine, kada je Nacrt zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica (u daljem tekstu: Nacrt zakona) objavljen na internet stranici Narodne banke Srbije, pa do 20. septembra 2017. godine dostave Narodnoj banci Srbije svoje sugestije i primedbe na Nacrt zakona.

Komentare na Nacrt zakona dostavili su kartični sistemi plaćanja, banke, strukovna udruženja, nevladine organizacije, državni organi, međunarodne institucije, privredni subjekti i građani. Pošto u konkretnom slučaju nije reč o izmenama postojećeg propisa, već o novom zakonu kojim se uređuje materija platnih kartica i transakcija na osnovu tih kartica – Narodna banka Srbije analizirala je sve pristigle komentare i sugestije i uzela ih u obzir pri sastavljanju konačnog predloga Zakona. Predstavnicima Narodne banke Srbije nastojali su da odgovore na sve pristigle komentare i razjasne sva otvorena pitanja. Suština sugestija i komentara kartičnih sistema plaćanja, banaka i njihovih strukovnih udruženja odnosila se na predlog da se ograničavanje međubankarskih naknada odloži. Narodna banka Srbije detaljno je odgovorila svakom subjektu pojedinačno, iznoseći argumentaciju sadržanu u ovom obrazloženju Zakona koja se odnosi na potrebu da se uredi tržište platnih kartica u Republici Srbiji, podstaknu bezgotovinska plaćanja i zaštite interesi građana i privrede, naročito malih trgovaca. Pri tome, svi predlozi koji nisu bili u suprotnosti sa suštinom predloženog propisa, odnosno ograničavanjem međubankarskih naknada – uzeti su u obzir i implementirani u konačni tekst predloženog propisa. U tom smislu, uneta su potrebna dodatna objašnjenja pojedinih instituta (npr. obračun međubankarske naknade i neto naknade, informacije nakon izvršavanja pojedinačne platne transakcije, ugovaranje naknada s trgovcima). Takođe, radi umanjivanja troškova usklađivanja sa Zakonom za izdavaoce platnih kartica, odložena je primena odredbe koja se odnosi na važenje instrumenata zasnovanih na platnoj kartici izdatih do dana stupanja na snagu zakona, a u vezi s vizuelnim identitetom tih instrumenata iz člana 6. Zakona, odnosno predviđeno je da će ti instrumenti važiti do isteka roka važenja koji je označen na njima.

S druge strane, sugestije (malih i srednjih) trgovaca i građana odnosile su se na predloge da se skrate rokovi za početak primene Zakona kako bi se što ranije omogućilo snižavanje naknada koje trgovci plaćaju bankama za prihvatanje plaćanja platnim karticama.

Pored navedenog, predstavnici Narodne banke Srbije organizovali su predstavljanje Nacrta zakona u Privrednoj komori Srbije, kojem su prisustvovali predstavnici banaka, kartičnih organizacija i druge zainteresovane strane. Nakon predstavljanja u Privrednoj komori Srbije, održani su i brojni sastanci s predstavnicima kartičnih organizacija i banaka, kao i nevladinih organizacija koje ih predstavljaju. I nakon zvaničnog okončanja javne rasprave, Narodna banka Srbije nastavila je komunikaciju sa zainteresovanim stranama sve do momenta sačinjavanja predloga zakona.

4. Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava?

Narodna banka Srbije će u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu Zakona doneti propis na osnovu koga će se izveštavati o primeni Zakona u pogledu visine međubankarskih naknada. Na osnovu ovih, ali i drugih prikupljenih podataka vršiće se nadzor nad poštovanjem propisanih ograničenja.

Osim toga, Narodna banka Srbije će u postupku nadzora kontrolisati i poštovanje drugih propisanih obaveza, starati se o zaštiti korisnika platnih usluga, te preduzimati odgovarajuće mere radi usklađivanja postupanja subjekata nadzora sa svim propisanim obavezama.

Radi kvalitetnog ispunjavanja novonastalih obaveza, Narodna banka Srbije blagovremeno će sprovoditi aktivnosti usmerene ka adekvatnom jačanju postojećih kapaciteta, naročito imajući u vidu da ona, u okviru Uprave za nadzor nad finansijskim institucijama, već vrši kontrolu zakonitosti rada kod banaka i pružalaca

platnih usluga koji su subjekti nadzora Narodne banke Srbije i u skladu s rešenjima predloženim u Zakonu.

V. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

U budžetu Republike Srbije nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstava za sprovođenje Zakona.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS“, broj 20/12 – prečišćen tekst). Donošenje dopuna ovog zakona po hitnom postupku predlaže se s obzirom na to da se njegovim donošenjem ispunjavaju međunarodne obaveze i usklađuju propisi sa propisima Evropske unije.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:

Narodna banka Srbije

2. Naziv propisa:

Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica / Proposal for the Law on multilateral interchange fees and special operating rules for card-based payment transactions

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS“, br. 83/2008) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS“, br. 83/2008) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

Odredbe Sporazuma – Naslov VIII, Politike saradnje, član 91. Bankarstvo, osiguranje i druge finansijske usluge

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Član 8. Sporazuma – najviše šest godina

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Ispunjava u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Nema

d) Veza s Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije u delu 3. Sposobnost preuzimanja obaveza iz članstva u EU, 3.4. Slobodno kretanje kapitala, 3.4.2. Platni sistem predviđeno je donošenje navedenog propisa. Kao rok za usvajanje u navedenom programu utvrđen je drugi kvartal 2018. godine.

4. Usklađenost propisa s propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredaba primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti s njima

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politika i unutrašnje mere Unije, Naslov IV, Slobodno kretanje, ljudi, usluga i kapitala, Poglavlje 4, Kapital i plaćanja, član 63.

The Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title IV, Free movement of persons, services and capital, Chapter IV, Capital and Payment, Article 63.

Potpuno usklađen – propis je u skladu sa odredbama primarnih izvora prava Evropske unije i usklađen je sa svim načelima koja iz tih odredaba proizlaze.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti s njima

32015R0751

Uredba (EU) br. 2015/751 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama
Regulation (EU) 2015/751 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015 on interchange fees for card-based payment transactions

Delimično usklađen – predlog propisa je u skladu sa odredbama sekundarnih izvora prava Evropske unije, delimično usklađen s načelima koja iz tih odredaba proizlaze pa se njime preuzimaju određene odredbe sekundarnog izvora prava Evropske unije o kome je reč;

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost s njima

Ne

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

Predlogom zakona nisu prenete određene odredbe Uredbe (EU) br. 2015/751 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Odredbe Uredbe koje nisu prenete će se direktno primenjivati pristupanjem Republike Srbije Evropskoj uniji.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredaba sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizlazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Zvaničnih prevoda teksta Uredbe nema.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Tokom izrade ovog predloga zakona konsultovani su eksperti Svetske banke kao i ekspert Evropske komisije koji je učestvovao u pisanju Uredbe (EU) br. 2015/751 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama. Navedene konsultacije sprovedene su u okviru „Programa za doznake i plaćanja“ koji organizuje Svetska banka pod pokroviteljstvom Švajcarskog sekretarijata za ekonomske poslove – SECO.

Datum: 21. maja 2018. godine

Guverner Narodne banke Srbije

dr Jorgovanka Tabaković

TABELA O USKLAĐENOSTI PREDLOGA ZAKONA O MEĐUBANKARSKIM NAKNADAMA I POSEBNIM PRAVILIMA POSLOVANJA KOD PLATNIH TRANSAKCIJA NA OSNOVU PLATNIH KARTICA S PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

<p>1. Naziv propisa Evropske unije :</p> <p>Regulation (EU) 2015/751 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2015 on interchange fees for card-based payment transactions (Text with EEA relevance)</p> <p>Uredba (EU) br. 2015/751 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama</p>	<p>2. „CELEX” oznaka EU propisa</p> <p>32015R0751</p>
<p>3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:</p> <p>Narodna banka Srbije</p>	<p>4. Datum izrade tabele:</p> <p>30.04.2018.</p>
<p>5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije</p> <p>0.1. Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja kod platnih transakcija na osnovu platnih kartica</p> <p>0.2 Zakon o platnim uslugama („Službeni glasnik RS“, br. 139/2014)</p> <p>0.3 Zakon o bankama („Službeni glasnik RS“, br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015)</p>	<p>6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:</p> <p>2017-549</p>
<p>7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU ¹⁰	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije ¹¹	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹²	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
	CHAPTER I GENERAL PROVISIONS Article 1 Scope		Predmet zakona Član 1.			
1.1	This Regulation lays down uniform technical and business requirements for card-based payment transactions carried out within the Union, where both the payer's payment service provider and the payee's payment service provider are located therein.	01. 1.1	Ovim zakonom uređuju se međubankarske naknade koje se naplaćuju pri izvršavanju platnih transakcija na osnovu platnih kartica u Republici Srbiji, kod kojih pružalac platnih usluga platioca i pružalac platnih usluga trgovca imaju sedište u Republici Srbiji, kao i posebna pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem i prihvatanjem platnih instrumenata zasnovanih na platnim karticama.	PU		Odredbe uredbe koje se odnose na prekogranične platne transakcije koje se izvršavaju između pružalaca koji imaju sedište u različitim državama članicama Evropske unije primenjivaće se od dana pristupanja

¹⁰ Article, paragraph, subparagraph, item (for example: 1.3.2.a, where 1= Article, 3 = paragraph, 2 = subparagraph, a = item)

¹¹ Član, stav, tačka (na primer: 3.3.1, gde je 3 = član, 3 = stav, 1= tačka)

¹² Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
						Republike Srbije Evropskoj uniji.
1.2	<p>This Regulation does not apply to services based on specific payment instruments that can be used only in a limited way, that meet one of the following conditions:</p> <p>(a) instruments allowing the holder to acquire goods or services only in the premises of the issuer or within a limited network of service providers under direct commercial agreement with a professional issuer;</p> <p>(b) instruments which can be used only to acquire a very limited range of goods or services;</p> <p>(c) instruments valid only in a single Member State provided at the request of an undertaking or a public sector entity and regulated by a national or regional public authority for specific social or tax purposes to acquire specific goods or services from suppliers having a commercial agreement with the issuer.</p>	01.	<p>1.2</p> <p>Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na platne transakcije koje se izvršavaju na osnovu posebnih instrumenata koji se mogu koristiti samo ograničeno, a ispunjavaju najmanje jedan od sledećih uslova:</p> <p>1) instrumenti koji omogućavaju njihovom imaoocu pribavljanje robe i usluga mogu se koristiti isključivo u prostorijama subjekta koji izdaje ove instrumente ili, u skladu sa ugovorom koji je zaključen sa subjektom koji se bavi izdavanjem ovih instrumenata, kod ograničene mreže prodavaca robe i usluga, ili za vrlo ograničen izbor robe i usluga;</p> <p>2) instrumenti se izdaju na zahtev pravnog lica, preduzetnika ili subjekta iz javnog sektora radi sticanja dobara ili usluga od dobavljača ili pružaoca usluge koji su o tome zaključili ugovor sa izdavaocem tih instrumenata, a uređeni su aktom nadležnog organa javne vlasti da bi se ostvarili određeni socijalni ili fiskalni ciljevi.</p>	PU		
1.3	<p>Chapter II does not apply to the following:</p> <p>(a) transactions with commercial cards;</p>	01.	<p>3.9</p> <p>Odredbe ovog člana ne primenjuju se na:</p> <p>1) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje se odnose na isplatu gotovog novca na bankomatima ili na šalterima pružalaca platnih usluga;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(b) cash withdrawals at automatic teller machines or at the counter of a payment service provider; and</p> <p>(c) transactions with payment cards issued by three party payment card schemes.</p>		<p>2) platne transakcije na osnovu poslovnih kartica;</p> <p>3) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje je izdao trostrani kartični sistem plaćanja.</p>			
1.4	Article 7 does not apply to three party payment card schemes.			NU	<p>Odredbe člana 7 Uredba (EU) br. 2015/751 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama će se direktno primenjivati po pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji.</p>	
1.5 (first sentence)	<p>When a three party payment card scheme licenses other payment service providers for the issuance of card-based payment instruments or the acquiring of card-based payment transactions, or both, or issues card-based payment instruments with a co-branding partner or through an agent, it is considered to be a four party payment card scheme.</p>	0.1 2.1.25	<p>25) trostrani kartični sistem plaćanja je kartični sistem plaćanja u kojem ovaj sistem neposredno pruža uslugu prihvatanja i izdavanja platne kartice, a platne transakcije na osnovu platnih kartica se izvršavaju u okviru tog sistema, pri čemu se trostrani kartični sistem plaćanja koji da ovlašćenje drugom pružaocu platnih usluga da izdaje platne instrumente zasnovane na platnoj kartici i/ili da</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			prihvata platne transakcije na osnovu ovih platnih instrumenata, odnosno koji izdaje te platne instrumente sa partnerom u okviru sporazuma o kobrendiranju ili preko zastupnika – smatra četverostranim kartičnim sistemom plaćanja;			
1.5 (second sentence)	However, until 9 December 2018 in relation to domestic payment transactions, such a three party payment card scheme may be exempted from the obligations under Chapter II, provided that the card-based payment transactions made in a Member State under such a three party payment card scheme do not exceed on a yearly basis 3 % of the value of all card-based payment transactions made in that Member State.			NP	Opcija nije iskorišćena.	
	Article 2 Definitions		Značenje pojedinih pojmova Član 2.			
2.1.1	(1)‘acquirer’ means a payment service provider contracting with a payee to accept and process card-based payment transactions, which result in a transfer of funds to the payee;	01. 2.1.20	20) prihvatilac je pružalac platnih usluga sa sedištem u Republici Srbiji, koji se, u skladu sa ugovorom zaključenim s trgovcem, obavezao da pruža platne usluge prihvatanja platnih transakcija na osnovu platne kartice i izvršavanja tih platnih transakcija radi prenosa novčanih sredstava trgovcu;	PU		
2.1.2	(2)‘issuer’ means a payment service provider contracting to provide a payer with a payment instrument to initiate and process the payer’s card-based payment transactions;	01. 2.1.21	21) izdavalac je pružalac platnih usluga sa sedištem u Republici Srbiji, koji se, u skladu sa ugovorom zaključenim s platiocem, obavezao da tom licu pruža platne usluge izdavanja platnog instrumenta za iniciranje platnih transakcija na osnovu platnih	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			kartica i izvršavanja tih platnih transakcija;			
2.1.3	(3)'consumer' means a natural person who, in payment service contracts covered by this Regulation, is acting for purposes other than the trade, business or profession of that person;	01. 2.1.22	22) potrošač je fizičko lice koje zaključuje ugovore o platnim uslugama koje su predmet ovog zakona u svrhe koje nisu namenjene njegovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj delatnosti;	PU		
2.1.4	(4)'debit card transaction' means a card-based payment transaction, including those with prepaid cards that is not a credit card transaction;	01. 2.1.12	12) transakcija debitnom karticom je platna transakcija na osnovu platne kartice koja nije transakcija kreditnom karticom; 11) pripejd kartica je platna kartica na kojoj je pohranjen elektronski novac i koja se koristi za iniciranje transakcije debitnom karticom;	PU		
2.1.5	(5)'credit card transaction' means a card-based payment transaction where the amount of the transaction is debited in full or in part at a pre agreed specific calendar month date to the payer, in line with a prearranged credit facility, with or without interest;	01. 2.1.9	9) transakcija kreditnom karticom je platna transakcija na osnovu platne kartice kod koje se platilac zadužuje za iznos transakcije u celosti ili delimično na unapred utvrđeni kalendarski dan, u skladu sa uslovima utvrđenim ugovorom o izdavanju kreditne kartice, bez obzira na to da li se obračunava i plaća kamata;	PU		
2.1.6	(6)'commercial card' means any card-based payment instrument issued to undertakings or public sector entities or self-employed natural persons which is limited in use for business expenses where the payments made with such cards are charged directly to the account of the undertaking or public sector entity or self-employed natural person;	01. 2.1.13	13) poslovna kartica je platna kartica izdata pravnim licima, subjektima iz javnog sektora, preduzeticima ili drugim fizičkim licima koja obavljaju delatnost slobodne profesije, koja je ograničena za upotrebu samo u poslovne svrhe, a plaćanja izvršena	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			njenom upotrebom naplaćuju se na teret ovih lica;			
2.1.7	(7) 'card-based payment transaction' means a service based on a payment card scheme's infrastructure and business rules to make a payment transaction by means of any card, telecommunication, digital or IT device or software if this results in a debit or a credit card transaction. Card-based payment transactions exclude transactions based on other kinds of payment services;	01. 2.1.5	5) platna transakcija na osnovu platne kartice jeste platna transakcija koja se inicira i izvršava na osnovu upotrebe platne kartice putem kartičnog, telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja ili softvera, u skladu s poslovnim pravilima kartičnih sistema plaćanja i korišćenjem infrastrukture tih sistema, a koja se ne smatra transferom odobrenja ili direktnim zaduženjem u smislu zakona kojim se uređuju platne usluge;	PU		
2.1.8	(8) 'cross-border payment transaction' means a card-based payment transaction where the issuer and the acquirer are located in different Member States or where the card-based payment instrument is issued by an issuer located in a Member State different from that of the point of sale;			NU		Predmet zakona su transakcije kod kojih oba pružaoca platnih usluga (izdavalac i prihvatilac) imaju sedište u Republici Srbiji. Odredbe uredbe koje se odnose na prekogranične platne transakcije koje se izvršavaju između pružalaca koji imaju sedište u različitim državama članicama Evropske unije primenjivaće se od dana pristupanja Republike Srbije

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
						Evropskoj uniji.
2.1.9	(9) 'domestic payment transaction' means any card-based payment transaction which is not a cross-border payment transaction;			NP		Predmet zakona su transakcije kod kojih oba pružaoca platnih usluga (izdavalac i prihvatilac) imaju sedište u Republici Srbiji, te s toga nije potrebno posebno definisati domaću platnu transakciju, kao i prekograničnu transakciju.
2.1.10	(10) 'interchange fee' means a fee paid for each transaction directly or indirectly (i.e. through a third party) between the issuer and the acquirer involved in a card-based payment transaction. The net compensation or other agreed remuneration is considered to be part of the interchange fee;	01. 2.1.1	1) međubankarska naknada (eng. multilateral interchange fee) označava naknadu, uključujući neto naknadu i bilo koji drugi ugovoreni iznos novčanih sredstava, koja se neposredno ili posredno (npr. preko trećih lica) plaća za platnu transakciju na osnovu platne kartice između izdavaoca i prihvatioca koji učestvuju u izvršenju te transakcije;	PU		
2.1.11	(11) 'net compensation' means the total net amount of payments, rebates or incentives received by an issuer from the payment card scheme, the acquirer or any other intermediary in relation to card-based payment transactions or related activities;	01. 2.1.2	2) neto naknada je ukupan iznos novčanih sredstava, popusta (olakšica) ili drugih vrsta podsticaja koje izdavalac prima od kartičnih sistema plaćanja, prihvatioca ili bilo kog drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na osnovu platnih kartica i povezanim aktivnostima, koji	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			je umanjen za iznos novčanih sredstava, popusta (olakšica) ili drugih vrsta podsticaja koje izdavalac daje kartičnim sistemima plaćanja u vezi s tim transakcijama i aktivnostima;			
2.1.12	(12) 'merchant service charge' means a fee paid by the payee to the acquirer in relation to card-based payment transactions;	01. 2.1.3	3) trgovačka naknada (eng. merchant service charge) je naknada koju prihvatocu plaća trgovac u vezi s platnom transakcijom na osnovu platne kartice;	PU		
2.1.13	(13) 'payee' means a natural or legal person who is the intended recipient of funds which have been the subject of a payment transaction;	01. 2.1.19	19) trgovac je primalac plaćanja, odnosno fizičko ili pravno lice koje je određeno kao primalac novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije na osnovu platne kartice;	PU		
2.1.14	(14) 'payer' means a natural or legal person who holds a payment account and allows a payment order from that payment account, or, where there is no payment account, a natural or legal person who gives a payment order;	01. 2.1.18	18) platilac je fizičko ili pravno lice koje ima platni račun i saglašava se da se na teret ovog računa izvrši platni nalog, odnosno platna transakcija na osnovu platne kartice, a ako nema platnog računa – fizičko ili pravno lice koje izdaje platni nalog radi izvršenja ove transakcije;	PU		
2.1.15	(15) 'payment card' means a category of payment instrument that enables the payer to initiate a debit or credit card transaction;	01. 2.1.7	7) platna kartica je platni instrument u obliku fizičke ili elektronske kartice koji se koristi za iniciranje platne transakcije;	PU		
2.1.16	(16) 'payment card scheme' means a single set of rules, practices, standards and/or implementation guidelines for the execution of card-based payment transactions and which is separated from any infrastructure or payment system that supports its operation, and includes any specific decision-making body, organisation or entity accountable for the functioning of the scheme;	01. 2.1.23	23) kartični sistem plaćanja (eng. <i>payment card scheme</i>) označava jedinstven skup pravila, praksi, standarda i/ili operativnih smernica za izvršavanje platnih transakcija na osnovu platnih kartica, a obuhvata i posebno telo, organizaciju ili subjekta	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			koji donose odluke o poslovanju ovog sistema i odgovorni su za poslovanje tog sistema;			
2.1.17	(17) 'four party payment card scheme' means a payment card scheme in which card-based payment transactions are made from the payment account of a payer to the payment account of a payee through the intermediation of the scheme, an issuer (on the payer's side) and an acquirer (on the payee's side);	01. 2.1.24	24) četverostrani kartični sistem plaćanja jeste kartični sistem plaćanja kod kojeg se platne transakcije na osnovu platnih kartica izvršavaju posredstvom tog sistema, izdavaoca i prihvatioca;	PU		
2.1.18	(18) 'three party payment card scheme' means a payment card scheme in which the scheme itself provides acquiring and issuing services and card-based payment transactions are made from the payment account of a payer to the payment account of a payee within the scheme. When a three party payment card scheme licenses other payment service providers for the issuance of card-based payment instruments or the acquiring of card-based payment transactions, or both, or issues card-based payment instruments with a co-branding partner or through an agent, it is considered to be a four party payment card scheme;	01. 2.1.25	25) trostrani kartični sistem plaćanja jeste kartični sistem plaćanja koji neposredno pruža uslugu prihvatanja i izdavanja platne kartice i u okviru koga se izvršavaju platne transakcije na osnovu platnih kartica, pri čemu se trostrani kartični sistem plaćanja koji drugom pružaocu platnih usluga da ovlašćenje da izdaje platne instrumente zasnovane na platnoj kartici i/ili da prihvata platne transakcije na osnovu ovih platnih instrumenata, odnosno koji te platne instrumente izdaje s partnerom u okviru sporazuma o kobrendiranju ili preko zastupnika – smatra četverostranim kartičnim sistemom plaćanja;	PU		
2.1.19	(19) 'payment instrument' means any personalised device(s) and/or set of procedures agreed between the payment service user and the payment service provider and used in order to initiate a payment order;	02. 2.1.4	4) platni instrument označava svako personalizovano sredstvo i/ili niz postupaka ugovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoca platnih usluga, a koje taj korisnik upotrebljava za izdavanje platnog naloga;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)	
2.1.20	(20) 'card-based payment instrument' means any payment instrument, including a card, mobile phone, computer or any other technological device containing the appropriate payment application which enables the payer to initiate a card-based payment transaction which is not a credit transfer or a direct debit as defined by Article 2 of Regulation (EU) No 260/2012;	01.	2.1.15	15) platni instrument zasnovan na platnoj kartici je svaki platni instrument, uključujući i platnu karticu, računar, mobilni telefon ili bilo koje drugo tehničko sredstvo koje sadrži platnu aplikaciju, koji omogućava platiocu da inicira platnu transakciju na osnovu platne kartice;	PU		
2.1.21	(21) 'payment application' means computer software or equivalent loaded on a device enabling card-based payment transactions to be initiated and allowing the payer to issue payment orders;	01.	2.1.14	14) platna aplikacija je računarski softver ili odgovarajući ekvivalent učitani na računaru, mobilnom telefonu ili bilo kom drugom uređaju koji omogućava da se inicira platna transakcija na osnovu platne kartice i da platilac izda platni nalog;	PU		
2.1.22	(22) 'payment account' means an account held in the name of one or more payment service users which is used for the execution of payment transactions, including through a specific account for electronic money as defined in point 2 of Article 2 of Directive 2009/110/EC of the European Parliament and of the Council (8);	02.	2.1.3	3) platni račun označava račun koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija, a koji vodi pružalac platnih usluga za jednog ili više korisnika platnih usluga;	PU		
2.1.23	(23) 'payment order' means any instruction by a payer to its payment service provider requesting the execution of a payment transaction;	02.	2.1.2	2) platni nalog označava instrukciju platioca ili primaoca plaćanja svom pružaocu platnih usluga kojom se zahteva izvršenje platne transakcije;	PU		
2.1.24	(24) 'payment service provider' means any natural or legal person authorised to provide the payment services listed in the Annex to Directive 2007/64/EC or recognised as an electronic money issuer in accordance with Article 1(1) of Directive 2009/110/EC. A payment service provider can be an issuer or an acquirer or both;	02.	10.1.	Platne usluge u Republici Srbiji mogu pružati: 1) banka; 2) institucija elektronskog novca; 3) platna institucija; 4) Narodna banka Srbije; 5) Uprava za trezor ili drugi organi javne vlasti u Republici Srbiji, u skladu sa svojim nadležnostima	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			utvrđenim zakonom; 6)javni poštanski operator sa sedištem u Republici Srbiji, osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge (u daljem tekstu: javni poštanski operator).			
2.1.25	(25)'payment service user' means a natural or legal person making use of a payment service in the capacity of either payer or payee, or both;	02.	2.1.6	6)korisnik platnih usluga označava fizičko ili pravno lice koje koristi ili je koristilo platnu uslugu u svojstvu platioca i/ili primaoca plaćanja ili se pružaocu platnih usluga obratilo radi korišćenja tih usluga;	PU	
2.1.26	(26)'payment transaction' means an action, initiated by the payer or on its behalf or by the payee of transferring funds, irrespective of any underlying obligations between the payer and the payee;	01.	2.1.4	4) platna transakcija označava prenos novčanih sredstava na platni račun trgovca, koji inicira platilac, ili drugo lice za njegov račun, ili trgovac, a obavlja se bez obzira na pravni odnos između platioca i trgovca;	PU	
2.1.27	(27)'processing' means the performance of payment transaction processing services in terms of the actions required for the handling of a payment instruction between the acquirer and the issuer;	01.	2.1.26	26) procesor je lice koje pruža tehničku uslugu obrade i/ili prenosa platnog naloga između prihvatioca i izdavaoca.	PU	Pojam „procesiranje“ ne postoji kao poseban pojam u Zakonu već je iz pravno tehničkih razloga uključen u definiciju procesora.
2.1.28	(28)'processing entity' means any natural or legal person providing payment transaction processing services;	01.	2.1.26	26) procesor je lice koje pruža tehničku uslugu obrade i/ili prenosa platnog naloga između prihvatioca i izdavaoca.	PU	
2.1.29	(29)'point of sale' means the address of the physical premises of the merchant at which the payment transaction is initiated. However:				NP	Pojam „prodajno mesto“ („point of sale“) iz Uredbe nije moguće primeniti u Zakonu zbog

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(a) in the case of distance sales or distance contracts (i.e. e-commerce) as defined in point 7 of Article 2 of Directive 2011/83/EU, the point of sale shall be the address of the fixed place of business at which the merchant conducts its business regardless of website or server locations through which the payment transaction is initiated;</p> <p>(b) in the event that the merchant does not have a fixed place of business, the point of sale shall be the address for which the merchant holds a valid business licence through which the payment transaction is initiated;</p> <p>(c) in the event that the merchant does not have a fixed place of business nor a valid business licence, the point of sale shall be the address for correspondence for the payment of its taxes relating to its sales activity through which the payment transaction is initiated;</p>					<p>činjenice da se taj zakon neće primenjivati na platne transakcije koje se delimično izvršavaju u drugoj državi. Zakon će se primenjivati na platne transakcije u kojima trgovac ima sedište u Republici Srbiji, kao i njegov pružalac platnih usluga, tako da ne postoji dilema gde je transakcija inicirana i izvršena, kao ni to koje je telo nadležno za nadzor.</p>
2.1.30	(30) 'payment brand' means any material or digital name, term, sign, symbol or combination thereof, capable of denoting under which payment card scheme card-based payment transactions are carried out;	01. 2.1.16	16) platni brend je svaki materijalni ili digitalni naziv, izraz, oznaka, simbol ili njihova kombinacija, kojima se označava kartični sistem plaćanja u okviru kojeg se izvršava platna transakcija na osnovu platne kartice;	PU		
2.1.31	(31) 'co-badging' means the inclusion of two or more payment brands or payment applications of the same brand on the same card-based payment instrument;	01. 4.1.	Izdavalac ima pravo da uključi dva ili više različitih platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			kartici.			
2.1.32	(32) 'co-branding' means the inclusion of at least one payment brand and at least one non-payment brand on the same card-based payment instrument;	01.	2.1.17 17) kobrendiranje platnog instrumenta (eng. co-branding) jeste uključivanje najmanje jednog platnog brenda i najmanje jednog brenda koji nije platni brend na istom platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici;	PU		
2.1.33	(33) 'debit card' means a category of payment instrument that enables the payer to initiate a debit card transaction excluding those with prepaid cards;	01.	2.1.10 10) debitna kartica je platna kartica koja se koristi za iniciranje transakcije debitnom karticom, uključujući i pripejd karticu i svaku drugu platnu karticu koja nije kreditna kartica;	PU		
2.1.34	(34) 'credit card' means a category of payment instrument that enables the payer to initiate a credit card transaction;	01.	2.1.8 8) kreditna kartica je platna kartica koja se koristi za iniciranje transakcije kreditnom karticom;	PU		
2.1.35	(35) 'prepaid card' means a category of payment instrument on which electronic money, as defined in point 2 of Article 2 of Directive 2009/110/EC, is stored.	01.	2.1.11 11) pripejd kartica je platna kartica na kojoj je pohranjen elektronski novac i koja se koristi za iniciranje transakcije debitnom karticom;	PU		
	CHAPTER II INTERCHANGE FEES		Medubankarske naknade Član 3.			
	Article 3 Interchange fees for consumer debit card transactions		Medubankarske naknade Član 3.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.1	1. Payment service providers shall not offer or request a per transaction interchange fee of more than 0,2 % of the value of the transaction for any debit card transaction.	01.	3.1.	Međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,2% vrednosti izvršene transakcije.	PU	
3.2.a	2. For domestic debit card transactions Member States may either: (a) define a per transaction percentage interchange fee cap lower than the one provided for in paragraph 1 and may impose a fixed maximum fee amount as a limit on the fee amount resulting from the applicable percentage rate; or	0.1	3.3	Ne dovodeći u pitanje ograničenja iz st. 1. i 2. ovog člana, Narodna banka Srbije može propisati i najviši fiksni iznos međubankarske naknade koji se može naplatiti za izvršene platne transakcije na osnovu platnih kartica.	PU	
3..2.b	2. For domestic debit card transactions Member States may either: (b) allow payment service providers to apply a per transaction interchange fee of no more than EUR 0,05, or, in the Member States whose currency is not the euro, the corresponding value in the national currency on 8 June 2015, which shall be revised every five years or whenever there is a significant variation in exchange rates. This per transaction interchange fee may also be combined with a maximum percentage rate of no more than 0,2 %, provided always that the sum of interchange fees of the payment card scheme does not exceed 0,2 % of the total annual transaction value of the domestic debit card transactions within each payment card scheme.				NP	Opcija iskorišćena. nije

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.3	3. Until 9 December 2020, in relation to domestic debit card transactions, Member States may allow payment service providers to apply a weighted average interchange fee of no more than the equivalent of 0,2 % of the annual average transaction value of all domestic debit card transactions within each payment card scheme. Member States may define a lower weighted average interchange fee cap applicable to all domestic debit card transactions.			NP	Opcija iskorišćena.	nije
3.4	4. The annual transaction values referred to in paragraphs 2 and 3 shall be calculated on a yearly basis, commencing on 1 January and ending on 31 December and shall be applied starting from 1 April of the following year. The reference period for the first calculation of such value shall commence 15 calendar months before the date of application of paragraphs 2 and 3 and shall end three calendar months before that date.			NP	Opcija iskorišćena.	nije
3.5 (first and second sentence)	5. The competent authorities referred to in Article 13 shall, upon their written request, require payment card schemes and/or payment service providers to provide all information necessary to verify the correct application of paragraphs 3 and 4 of this Article. Such information shall be sent to the competent authority before 1 March of the year following the reference period referred to in the first sentence of paragraph 4.			NP	Opcija iskorišćena.	nije
3.5 (third sentence)	Any other information enabling the competent authorities to verify compliance with the provisions of this Chapter shall be sent to the competent authorities upon their written request and within the deadline set by them. The competent authorities may require that such information is certified by an independent auditor.	01.	3.6	PU		

Radi praćenja primene ograničenja iz st. 1. do 4. ovog člana, pružaoci platnih usluga dužni su da Narodnoj banci Srbije dostavljaju podatke o naknadama iz ovih stavova, a Narodna banka Srbije bliže propisuje sadržinu, rokove i način dostavljanja tih podataka.

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 4 Interchange fees for consumer credit card transactions					
4.1 (first sentence)	Payment service providers shall not offer or request a per transaction interchange fee of more than 0,3 % of the value of the transaction for any credit card transaction.	01.	3.2 Međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,3% vrednosti izvršene transakcije.	PU		
4.1 (second sentence)	For domestic credit card transactions Member States may define a lower per transaction interchange fee cap.			NP	Opcija iskorišćena. nije	
	Article 5 Prohibition of circumvention					
5.1	For the purposes of the application of the caps referred to in Articles 3 and 4, any agreed remuneration, including net compensation, with an equivalent object or effect of the interchange fee, received by an issuer from the payment card scheme, acquirer or any other intermediary in relation to payment transactions or related activities shall be treated as part of the interchange fee.	01.	3.5 Radi primene ograničenja iz st. 1. do 4. ovog člana, svaki ugovoreni iznos novčanih sredstava, uključujući neto naknadu, koji ima isti predmet i/ili efekat kao međubankarska naknada, a koji izdavalac prima od kartičnih sistema plaćanja, prihvatilaca ili bilo kog drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na osnovu platnih kartica ili povezanim aktivnostima – smatra se delom međubankarske naknade.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	CHAPTER III BUSINESS RULES Article 6 Licensing			NP		
6.1	1. Any territorial restrictions within the Union or rules with an equivalent effect in licensing agreements or in payment card scheme rules for issuing payment cards or acquiring card-based payment transactions shall be prohibited.			NP	Republika Srbija nije članica Evropske unije.	
6.2	2. Any requirement or obligation to obtain a country specific licence or authorisation to operate on a cross-border basis or rule with an equivalent effect in licensing agreements or in payment card scheme rules for issuing payment cards or acquiring card-based payment transactions shall be prohibited.			NP	Republika Srbija nije članica Evropske unije.	
	Article 7 Separation of payment card scheme and processing entities					
7.1	1. Payment card schemes and processing entities: (a) shall be independent in terms of accounting, organisation and decision-making processes; (b) shall not present prices for payment card scheme and processing activities in a bundled manner and shall not cross-subsidise such activities; (c) shall not discriminate in any way between their subsidiaries or shareholders on the one hand and			NU	Odredbe člana 7 Uredbe (EU) br. 2015/751 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2015. godine o međubankarskim naknadama za platne transakcije zasnovane na karticama će se direktno primenjivati	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	users of payment card schemes and other contractual partners on the other hand and shall not in particular make the provision of any service they offer conditional in any way on the acceptance by their contractual partner of any other service they offer.				po pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji.	
7.2	2. The competent authority of the Member State where the registered office of the scheme is located may require a payment card scheme to provide an independent report confirming its compliance with paragraph 1.			NU		
7.3	3. Payment card schemes shall allow for the possibility that authorisation and clearing messages of single card-based payment transactions be separated and processed by different processing entities.			NU		
7.4	4. Any territorial discrimination in processing rules operated by payment card schemes shall be prohibited.			NU		
7.5	5. Processing entities within the Union shall ensure that their system is technically interoperable with other systems of processing entities within the Union through the use of standards developed by international or European standardisation bodies. In addition, payment card schemes shall not adopt or apply business rules that restrict interoperability among processing entities within the Union.			NP	Republika Srbija nije članica Evropske unije.	
7.6	6. The European Banking Authority (EBA) may, after consulting an advisory panel as referred to in Article 41 of Regulation (EU) No 1093/2010 of the European Parliament and of the Council (9), develop draft regulatory technical standards establishing the requirements to be complied with by payment card schemes and processing entities to ensure the application of point (a) of paragraph 1 of this Article.			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	EBA shall submit those draft regulatory technical standards to the Commission by 9 December 2015. Power is delegated to the Commission to adopt the regulatory technical standards referred to in the first subparagraph of this paragraph in accordance with Articles 10 to 14 of Regulation (EU) No 1093/2010.					
	Article 8 Co-badging and choice of payment brand or payment application		Izbor platnog brenda i platne aplikacije Član 4.			
8.1	1. Any payment card scheme rules and rules in licensing agreements or measures of equivalent effect that hinder or prevent an issuer from co-badging two or more different payment brands or payment applications on a card-based payment instrument shall be prohibited.	01.	4.1 Izdavalac ima pravo da uključi dva ili više različitih platnih brendova ili platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici. 01. 4.2 Pravilima kartičnih sistema plaćanja ili drugim sličnim merama ne može se sprečavati, niti ograničavati izdavalac da postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana..	PU		
8.2 (first sentence)	2. When entering into a contractual agreement with a payment service provider, the consumer may require two or more different payment brands on a card-based payment instrument provided that such a service is offered by the payment service provider.	01.	4.3 Kada zaključuje ugovor o platnoj usluzi, potrošač ima pravo da mu se izda platni instrument zasnovan na platnoj kartici s dva ili više platnih brendova, ako pružalac platnih usluga nudi takvu uslugu.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
8.2 (second sentence)	In good time before the contract is signed, the payment service provider shall provide the consumer with clear and objective information on all the payment brands available and their characteristics, including their functionality, cost and security.	01. 4.4	Pružalac platnih usluga dužan je da u primerenom roku pre zaključenja ugovora o platnoj usluzi potrošaču dostavi jasne i objektivne informacije o platnim brendovima s kojim je ta usluga povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihove mogućnosti i primenljivost, troškove i mere zaštite.	PU		
8.3	3. Any difference in treatment of issuers or acquirers in scheme rules and rules in licensing agreements concerning co-badging of different payment brands or payment applications on a card-based payment instrument shall be objectively justified and non-discriminatory.	01. 4.5	Sve razlike u tretmanu izdavalaca ili prihvatilaca sadržane u pravilima kartičnog sistema plaćanja ili u odredbama ugovora o davanju odobrenja za pristupanje ovom sistemu a koje su posledica uključivanja dva ili više različitih platnih brendova ili više platnih aplikacija istog platnog brenda na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici – moraju biti zasnovane na objektivnim razlozima i nediskriminatorne.	PU		
8.4	4. Payment card schemes shall not impose reporting requirements, obligations to pay fees or similar obligations with the same object or effect on card issuing and acquiring payment service providers for transactions carried out with any device on which their payment brand is present in relation to transactions for which their scheme is not used.	01. 4.6	Ne mogu se u okviru kartičnog sistema plaćanja izdavaocu i/ili prihvatocu nametnuti obaveza izveštavanja, obaveza plaćanja naknada ili druge slične obaveze sa istim ciljem ili efektom za platne transakcije koje se ne izvršavaju korišćenjem tog sistema a izvršavaju se upotrebom uređaja na kome je prisutan i platni brend tog sistema.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
8.5	5. Any routing principles or equivalent measures aimed at directing transactions through a specific channel or process and other technical and security standards and requirements with respect to the handling of two or more different payment brands and payment applications on a card-based payment instrument shall be non-discriminatory and shall be applied in a non-discriminatory manner.	01. 4.7	Bilo koje pravilo rutiranja (eng. routing) ili slične mere čiji je cilj usmeravanje transakcija preko specifičnog kanala ili procesa i drugi tehnički i sigurnosni standardi i zahtevi u vezi sa upotrebom dva ili više platnih brendova i platnih aplikacija na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici – moraju biti nediskriminatorni i primenjeni na nediskriminatoran način.	PU		
8.6 (first sentence)	6. Payment card schemes, issuers, acquirers, processing entities and other technical service providers shall not insert automatic mechanisms, software or devices on the payment instrument or at equipment applied at the point of sale which limit the choice of payment brand or payment application, or both, by the payer or the payee when using a co-badged payment instrument.	01. 4.8	Kartični sistemi plaćanja, izdavaoci, prihvatoci, procesori i drugi pružaoci tehničkih usluga ne mogu na platnim instrumentima zasnovanim na platnoj kartici ili na opremi koja se primenjuje na mestu prodaje ustanoviti automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili trgovcu ograničio izbor platnog brenda i/ili platne aplikacije pri upotrebi platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici.	PU		
8.6 (second sentence)	Payees shall retain the option of installing automatic mechanisms in the equipment used at the point of sale which make a priority selection of a particular payment brand or payment application but payees shall not prevent the payer from overriding such an automatic priority selection made by the payee in its equipment for the categories of cards or related payment instruments accepted by the payee.	01. 4.9	U opremi koju koristi na svom mestu prodaje, trgovac može upotrebljavati automatski mehanizam kojim se vrši izbor određenog platnog brenda ili platne aplikacije, ali nema pravo da ograniči platioca da izabere platni brend ili platnu aplikaciju koji bi bili različiti od onih koji su odabrani tim automatskim mehanizmom, pod uslovom da taj trgovac prihvata izabrani platni brend ili platnu aplikaciju.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 9 Unblending		Razdvajanje naknada (eng. unblending) Član 5			
9.1	1. Each acquirer shall offer and charge its payee merchant service charges individually specified for different categories and different brands of payment cards with different interchange fee levels unless payees request the acquirer, in writing, to charge blended merchant service charges.	01. 5.1	Prihvatilac je dužan da trgovačke naknade trgovcu nudi i obračunava pojedinačno za različite vrste i brendove platnih kartica za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade i/ili različite naknade kartičnih sistema plaćanja.	PU		
9.2	2. Acquirers shall include in their agreements with payees individually specified information on the amount of the merchant service charges, interchange fees and scheme fees applicable with respect to each category and brand of payment cards, unless the payee subsequently makes a different request in writing.	01. 5.2	U slučaju iz stava 1. ovog člana, prihvatilac može trgovcu obračunavati jedinstvenu naknadu za sve ili više vrsta i brendova platnih kartica koje taj trgovac prihvata samo ako je trgovac to od njega zahtevao u pismenoj formi nakon prijema ponude iz stava 1. ovog člana.	PU		
		01. 5.3	U ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje s trgovcem, prihvatilac je dužan da pojedinačno prikaže informacije o iznosu svih naknada iz stava 1. ovog člana (trgovačka naknada, međubankarska naknada i naknada kartičnog sistema plaćanja) – i to za sve platne brendove i vrste platnih kartica, osim ako je trgovac nakon prijema ponude iz stava 1. ovog člana zahtevao u pismenoj formi drugačije postupanje prihvatilaca.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 10 'Honour All Cards' rule		Pravilo o prihvatanju svih kartica Član 6.			
10.1	1. Payment card schemes and payment service providers shall not apply any rule that obliges payees accepting a card-based payment instrument issued by one issuer also to accept other card-based payment instruments issued within the framework of the same payment card scheme.	01. 6.1	Pružaoци platnih usluga mogu obavezati trgovce koji prihvataju platni instrument zasnovan na platnoj kartici jednog izdavaoca da prihvataju i druge platne instrumente zasnovane na platnim karticama koji su izdati u okviru istog kartičnog sistema plaćanja samo ako su ispunjeni sledeći uslovi: 1) platni instrumenti su zasnovani na istom platnom brendu i istoj vrsti platne kartice (debitna ili kreditna kartica); 2) platni instrumenti zasnovani na platnim karticama izdaju se potrošačima; 3) međubankarska naknada kod platnih transakcija koje se izvršavaju primenom ovih platnih instrumenata obračunava se i naplaćuje u skladu s članom 3. ovog zakona.	PU		
10.2	2. Paragraph 1 shall not apply to consumer card-based payment instruments of the same brand and of the same category of prepaid card, debit card or credit card subject to interchange fees under Chapter II of this Regulation.	01. 6.1	Pružaoци platnih usluga mogu obavezati trgovce koji prihvataju platni instrument zasnovan na platnoj kartici jednog izdavaoca da moraju prihvatati i druge platne instrumente zasnovane na platnim karticama koji su izdati u okviru istog kartičnog sistema plaćanja, samo ako su ispunjeni sledeći uslovi: 1) platni instrumenti su zasnovani na istom platnom brendu i istoj vrsti	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>platne kartice (debitna ili kreditna kartica);</p> <p>2) platni instrumenti zasnovani na platnim karticama se izdaju potrošačima;</p> <p>3) međubankarska naknada kod platnih transakcija koje se izvršavaju primenom ovih platnih instrumenata obračunava se i naplaćuje u skladu s članom 3. ovog zakona.</p>			
10.3	3. Paragraph 1 is without prejudice to the possibility for payment card schemes and payment service providers to provide that cards may not be refused on the basis of the identity of the issuer or of the cardholder.	01. 6.2	Odredbe stava 1. ovog člana ne dovode u pitanje pravo kartičnih sistema plaćanja ili pružaoća platnih usluga da utvrde da platne kartice ne mogu biti odbijene po osnovu identiteta izdavaoca ili korisnika platne kartice.			
10.4 (first sentence)	4. Payees that decide not to accept all cards or other payment instruments of a payment card scheme shall inform consumers of this, in a clear and unequivocal manner, at the same time as they inform consumers of the acceptance of other cards and payment instruments of the payment card scheme..	01. 6.3	Ako odluči da ne prihvati sve platne instrumente zasnovane na platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja, trgovac je dužan da o tome jasno i nedvosmisleno obavesti potrošača, istovremeno s davanjem obaveštenja o platnim instrumentima zasnovanim na platnim karticama tog kartičnog sistema plaćanja koje taj trgovac prihvata.	PU		
10.4 (second sentence)	Such information shall be displayed prominently at the entrance of the shop and at the till	01. 6.4	Trgovac je dužan da informacije iz stava 3. ovog člana vidno istakne na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mestu.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
10.4 (third sentence)	In the case of distance sales, this information shall be displayed on the payee's website or other applicable electronic or mobile medium. The information shall be provided to the payer in good time before the payer enters into a purchase agreement with the payee.	01. 6.5	U slučaju trgovine korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu (npr. elektronska trgovina), trgovac je dužan da informacije iz stava 3. ovog člana objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem elektronskom ili mobilnom mediju, pri čemu ove informacije moraju biti pružene platiocu u primerenom roku pre nego što zaključi ugovor s trgovcem.	PU		
10.5	5. Issuers shall ensure that their payment instruments are electronically identifiable and, in the case of newly issued card-based payment instruments, also visibly identifiable, enabling payees and payers to unequivocally identify which brands and categories of prepaid cards, debit cards, credit cards or commercial cards are chosen by the payer.	01. 6.6	Izdavalac je dužan da obezbedi da platni instrument zasnovan na platnoj kartici bude elektronski i vizuelno prepoznatljiv, na način koji omogućava trgovcu i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu platne kartice (debitna, kreditna ili poslovna kartica) koju je platilac izabrao.	PU		
	Article 11 Steering rules		Nedozvoljeni uticaj na trgovca kod upotrebe platnih instrumenata Član 7.			
11.1	1. Any rule in licensing agreements, in scheme rules applied by payment card schemes and in agreements entered into between card acquirers and payees preventing payees from steering consumers to the use of any payment instrument preferred by the payee shall be prohibited. This prohibition shall also cover any rule prohibiting payees from treating card-based payment instruments of a given payment card scheme more or less favourably than others.	01. 7.1.1	Pravilima kartičnih sistema plaćanja i ugovorom između prihvatilaca i trgovca ili na bilo koji drugi način koji uključuje uticaj kartičnih sistema plaćanja ili prihvatilaca – ne može se trgovcu zabraniti: 1) da usmeri potrošača na upotrebu bilo kog platnog instrumenta; 2) da daje prednost platnim instrumentima zasnovanim na	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		01.	7.1.2	platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja;		
11.2	2. Any rule in licensing agreements, in scheme rules applied by payment card schemes and in agreements entered into between card acquirers and payees preventing payees from informing payers about interchange fees and merchant service charges shall be prohibited.	01.	7.1.3	Pravilima kartičnih sistema plaćanja i ugovorom između prihvatilaca i trgovca ili na bilo koji drugi način koji uključuje uticaj kartičnih sistema plaćanja ili prihvatilaca ne može se trgovcu zabraniti: 3) da obavesti platioca o međubankarskim naknadama, naknadama kartičnih sistema plaćanja i trgovačkim naknadama koje plaća.	PU	
11.3	3. Paragraphs 1 and 2 of this Article are without prejudice to the rules on charges, reductions or other steering mechanisms set out in Directive 2007/64/EC and Directive 2011/83/EU.	01.	7.2	Odredbama ovog člana ne dovode se u pitanje odredbe o naknadama, popustima ili drugim mehanizmima usmeravanja utvrđene propisima kojima se uređuju platne usluge i zaštita potrošača.	PU	
	Article 12 Information to the payee on individual card-based payment transactions			Informacije za trgovca o pojedinačnim platnim transakcijama na osnovu platnih kartica Član 8.		
12.1 (first sentence)	1. After the execution of an individual card-based payment transaction, the payee's payment service provider shall provide the payee with the following information: (a) the reference enabling the payee to identify the card-based payment transaction;	01.	8.1	Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije na osnovu platne kartice, prihvatilac je dužan da trgovcu dostavi sledeće informacije: 1) referentnu oznaku koja trgovcu omogućava identifikaciju pojedinačne	PU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(b) the amount of the payment transaction in the currency in which the payee's payment account is credited;</p> <p>(c) the amount of any charges for the card-based payment transaction, indicating separately the merchant service charge and the amount of the interchange fee.</p>		<p>platne transakcije na osnovu platne kartice;</p> <p>2) iznos pojedinačne platne transakcije u valuti u kojoj je odobren platni račun trgovca;</p> <p>3) iznos svih naknada koje se odnose na pojedinačnu platnu transakciju na osnovu platne kartice, sa posebno naznačenim iznosom trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartičnog sistema plaćanja.</p>			
12.1 (second sentence)	With the payee's prior and explicit consent, the information referred to in the first subparagraph may be aggregated by brand, application, payment instrument categories and rates of interchange fees applicable to the transaction.	01. 8.2	Informacije iz stava 1. ovog člana mogu biti zbirno prikazane po platnom brendu, platnoj aplikaciji, vrsti platnog instrumenta i iznosu međubankarskih naknada koje se primenjuju na platnu transakciju, ako se trgovac s time prethodno saglasio u pismenoj formi.	PU		
12.2	2. Contracts between acquirers and payees may include a provision that the information referred to in the first subparagraph of paragraph 1 shall be provided or made available periodically, at least once a month, and in an agreed manner which allows payees to store and reproduce information unchanged.	01. 8.3	Ugovorom između prihvatioca i trgovca može se utvrditi da se informacije iz stava 1. ovog člana dostavljaju ili čine dostupnim periodično, a najmanje jednom mesečno, na ugovoreni način koji omogućava trgovcu da ih čuva i reprodukuje u neizmenjenom obliku.	PU		
	CHAPTER IV FINAL PROVISIONS					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 13 Competent authorities		Nadzor Član 11.			
13.1	<p>1. Member States shall designate competent authorities that are empowered to ensure enforcement of this Regulation and that are granted investigation and enforcement powers.</p>	01. 11	<p>Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod banaka na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju banke.</p> <p>Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod platnih institucija, institucija elektronskog novca i javnog poštanskog operatora na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju platne usluge.</p> <p>Ako u postupku nadzora iz st. 1. i 2. ovog člana utvrdi da je subjekt nadzora postupio suprotno ovom zakonu ili propisima donetim na osnovu ovog zakona, Narodna banka Srbije prema ovom subjektu preduzima mere koje prema tom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke, odnosno mere koje prema ovom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge, na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonima, uključujući i izricanje novčane kazne koju u skladu sa odredbama tih zakona može izreći tom subjektu i članu njegovog organa upravljanja, odnosno</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>rukovodiocu ili odgovornom licu u tom licu.</p> <p>Narodna banka Srbije ovlašćena je da shodnom primenom odredaba zakona kojim se uređuju platne usluge a koje se odnose na nadzor nad licima iz stava 2. ovog člana – vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i kod kartičnih sistema plaćanja, procesora i drugih pružalaca tehničkih usluga kojima se podržava izvršavanje platnih transakcija koje su predmet ovog zakona, odnosno kod lica koja su odgovorna za poslovanje ovih subjekata, uključujući i to da prema tim subjektima, odnosno licima, preuzima mere koje može preduzimati u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge.</p> <p>Ako subjekt, odnosno lice iz stava 4. ovog člana ne postupi u skladu s merama iz tog stava, Narodna banka Srbije može doneti rešenje kojim se ovom licu, odnosno subjektu izriče mera zabrane obavljanja delatnosti, odnosno rešenje kojim utvrđuje da su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka prinudne likvidacije nad privrednim društvom koje nije postupilo u skladu sa ovim merama.</p> <p>Narodna banka Srbije dostavlja rešenja iz stava 5. ovog člana organizaciji nadležnoj za vođenje registra</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>privrednih subjekata radi upisa odgovarajuće promene podataka, odnosno radi sprovođenja postupka prinudne likvidacije, i/ili brisanja subjekta iz tog registra.</p> <p>Subjekt, odnosno lice iz stava 4. ovog člana koje nema sedište ili ogranak upisan u registar nadležnog organa u Republici Srbiji – dužno je da obavesti Narodnu banku Srbije o svom poslovnom imenu, sedištu i načinu na koji će se s njime obavljati komunikacija, da s Narodnom bankom Srbije saraduje i da joj na njen zahtev dostavlja sve tražene podatke i dokumentaciju u vezi s primenom odredaba ovog zakona.</p> <p>Ministarstvo nadležno za zaštitu potrošača vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona koje se odnose na trgovce, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, preko tržišnih inspektora.</p>			
13.2	2. Member States may designate existing bodies to act as competent authorities.	0.1	<p>11.1 Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod banaka na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju banke.</p> <p>11.2 Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod platnih institucija, institucija elektronskog novca i javnog poštanskog operatora na način i u postupku koji su propisani zakonom</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			kojim se uređuju platne usluge.			
13.3	3. Member States may designate one or more competent authorities.	11.1 11.2 11.8	Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod banaka na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju banke. Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod platnih institucija, institucija elektronskog novca i javnog poštanskog operatora na način i u postupku koji su propisani zakonom kojim se uređuju platne usluge. Ministarstvo nadležno za zaštitu potrošača vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona koje se odnose na trgovce, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača, preko tržišnih inspektora.	PU		
13.3	4. Member States shall notify the Commission of those competent authorities by 9 June 2016. They shall notify the Commission without delay of any subsequent change concerning those authorities.			NP	Republika Srbija nije članica Evropske unije.	
13.4	5. The designated competent authorities referred to in paragraph 1 shall have adequate resources for the performance of their duties.			PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
13.5	6. Member States shall require the competent authorities to monitor effectively compliance with this Regulation, including to counter attempts by the payment service providers to circumvent this Regulation, and take all necessary measures to ensure such compliance.			PU		
	Article 14 Penalties		Nadzor Član 11. Novčana kazna u postupku ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga Član 12.			
14.1	1. Member States shall lay down rules on penalties applicable to infringements of this Regulation and shall take all measures necessary to ensure that they are applied.	0.1	11.3 Ako u postupku nadzora iz st. 1. i 2. ovog člana utvrdi da je subjekt nadzora postupio suprotno ovom zakonu ili propisima donetim na osnovu ovog zakona, Narodna banka Srbije prema ovom subjektu preduzima mere koje prema tom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke, odnosno mere koje prema ovom subjektu može preduzeti u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge, na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonima, uključujući i izricanje novčane kazne koju u skladu sa odredbama tih zakona može izreći tom subjektu i članu njegovog organa upravljanja, odnosno rukovodiocu ili odgovornom licu u tom licu.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		0.3 117	<p>Narodna banka Srbije može, nezavisno od preduzimanja mera iz čl. 111 do 115. ovog zakona ili zajedno s tim merama, banci, kao i članu upravnog, odnosno izvršnog odbora banke izreći novčanu kaznu za postupanje suprotno odredbama ovog zakona, propisima Narodne banke Srbije i drugim propisima.</p> <p>Rešenjem o izricanju novčane kazne, Narodna banka Srbije izriče banci novčanu kaznu koja ne može biti veća od 10% ukupnog prihoda banke ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini, a članu upravnog i izvršnog odbora te banke novčanu kaznu koja ne može biti manja od jednostrukog ni veća od dvanaestostrukog iznosa prosečne mesečne zarade, odnosno naknade koje je to lice primilo za vršenje ove funkcije u tri meseca koja prethode presečnom datumu iz člana 105. stav 3. ovog zakona, uzimajući u obzir kriterijume iz člana 116. ovog zakona.</p> <p>Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako član upravnog odbora banke ne prima naknadu za vršenje ove funkcije, ili nije primio tu naknadu za tri meseca koja prethode presečnom datumu iz člana 105. stav 3. ovog zakona, ili je iznos te naknade neuobičajeno nizak, Narodna banka Srbije rešenjem o izricanju novčane kazne tom članu</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>izriče novčanu kaznu koja ne može biti manja od jednostrukog ni veća od dvanaestostrukog iznosa proseka zarada članova izvršnog odbora te banke za tri meseca koja prethode presečnom datumu iz člana 105. stav 3. ovog zakona, a uzimajući u obzir kriterijume iz člana 116. ovog zakona.</p> <p>Pri izricanju novčane kazne članu izvršnog odbora banke, Narodna banka Srbije, pored kriterijuma iz člana 116. ovog zakona, ocenjuje i stepen odgovornosti ovog člana uzimajući u obzir podelu odgovornosti za poslove iz delokruga upravnog, odnosno izvršnog odbora utvrđene ovim zakonom, statutom i unutrašnjim aktima banke, kao i ovlašćenja i odgovornosti u upravljanju bankom koja su poverena tom članu.</p> <p>Za postupanje suprotno odredbama ovog zakona, propisima Narodne banke Srbije i drugim propisima koje je u vezi s poslovima iz delokruga izvršnog odbora banke – predsedniku ovog odbora izriče se novčana kazna najmanje u iznosu novčane kazne koja se izriče članu tog odbora koji je zadužen za ove poslove.</p> <p>Ako se novčana kazna izriče u postupku kontrole, rešenje iz stava 2. ovog člana donosi se bez prethodnog posebnog izjašnjenja banke, odnosno</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>člana upravnog ili izvršnog odbora banke o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje rešenja o izricanju ove kazne, osim ako je u pitanju lice kome je prestala funkcija člana upravnog, odnosno izvršnog odbora banke.</p> <p>Banka je dužna da zapisnik o kontroli i rešenje o izricanju novčane kazne dostavi licu koje je funkciju člana upravnog, odnosno izvršnog odbora banke obavljalo u periodu na koji se odnosi zapisnik. Po proteku 30 dana od dana dostavljanja banci – smatra se da su zapisnik o kontroli i rešenje o izricanju novčane kazne dostavljeni ovim licima.</p> <p>Rešenje o izricanju novčane kazne, nakon dostavljanja licu iz stava 1. ovog člana, predstavlja izvršnu ispravu.</p> <p>Ako član upravnog, odnosno izvršnog odbora banke, uključujući i bivše članove ovih odbora, ne plati novčanu kaznu u roku utvrđenom rešenjem o izricanju novčane kazne – banka je dužna da ovu kaznu plati u roku od osam dana od isteka roka utvrđenog ovim rešenjem.</p> <p>Novčane kazne iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na račun Narodne banke Srbije.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		0.2 187	<p>Ukupan prihod iz stava 2. ovog člana ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije.</p> <p>Ako u postupku nadzora utvrdi da subjekt nadzora nije postupio u skladu sa ovim zakonom ili propisima donetim na osnovu ovog zakona, a naročito ako su istovrsne povrede činjene u određenom periodu korišćenjem iste situacije ili trajnog odnosa s korisnicima platnih usluga ili imaoima elektronskog novca – Narodna banka Srbije rešenjem iz člana 186. ovog zakona može izreći novčanu kaznu tom subjektu, kao i članu organa upravljanja, rukovodiocu platne institucije, institucije elektronskog novca ili platnog sistema (u daljem tekstu: rukovodilac subjekta nadzora), odnosno odgovornom licu kod javnog poštanskog operatora.</p> <p>Novčana kazna iz stava 1. ovog člana koja se izriče subjektu nadzora ne može biti manja od 100.000 dinara ni veća od 5.000.000 dinara, a novčana kazna iz tog stava koja se izriče članu organa upravljanja, rukovodiocu subjekta nadzora i odgovornom licu kod javnog poštanskog operatora ne može biti manja od 30.000 dinara ni veća od 1.000.000 dinara.</p> <p>Ako u roku iz člana 186. stav 3. ovog</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>zakona subjekt nadzora ne dostavi Narodnoj banci Srbije dokaz iz tog stava – bez obzira na to da li je već izrečena novčana kazna u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim izriče novčanu kaznu, odnosno novu novčanu kaznu tom subjektu i/ili drugim licima iz stava 2. ovog člana za učinjenu povredu, u rasponu iz tog stava.</p> <p>Pri izricanju novčanih kazni iz st. 2. i 3. ovog člana, Narodna banka Srbije postupa uzimajući u obzir kriterijume iz člana 191. ovog zakona.</p> <p>Novčane kazne iz ovog člana mogu se izreći i fizičkom licu koje u vreme izricanja novčane kazne više nema svojstvo člana organa upravljanja subjekta nadzora, rukovodioca subjekta nadzora ili odgovornog lica kod javnog poštanskog operatora – za nepostupanja, odnosno povrede iz stava 1. ovog člana koji su učinjeni dok su ta lica obavljala ove dužnosti u subjektu nadzora.</p> <p>Rešenje kojim se izriče novčana kazna iz ovog člana, nakon dostavljanja subjektu nadzora, predstavlja izvršnu ispravu.</p> <p>Novčane kazne iz ovog člana uplaćuju se na račun Narodne banke Srbije.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		0.1 12	<p>Ako u postupku iz člana 10. stav 2. ovog zakona utvrdi da je izdavalac ili prihvatilac učinio povredu odredaba stava 3. ovog člana – Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim ovom licu nalaže da otkloni utvrđene nepravilnosti i da joj o tome dostavi dokaz u roku utvrđenom tim rešenjem, a istovremeno izriče i novčanu kaznu iz tog stava.</p> <p>Ako izdavalac ili prihvatilac iz stava 1. ovog člana u roku iz tog stava ne dostavi Narodnoj banci Srbije dokaz da je otklonio nepravilnosti, Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim ovom licu izriče novu novčanu kaznu, i to u najvišem iznosu kazne utvrđene u stavu 3. ovog člana.</p> <p>Novčanom kaznom od 50.000 do 800.000 dinara kazniće se izdavalac ili prihvatilac u sledećim slučajevima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ako naplati ili ponudi međubankarsku naknadu suprotno članu 3. st. 1. do 3. ovog zakona (član 3. stav 4); 2) ako naplati ili ponudi trgovačku naknadu suprotno propisu iz člana 3. stav 7. ovog zakona (član 3. stav 8); 3) ako nudi platnu uslugu izdavanja platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici s dva ili više platnih brendova/aplikacija, pa odbije da ovaj platni instrument izda potrošaču pod uslovima pod kojima tu uslugu nudi 			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>(član 4. stav 3);</p> <p>4) ako u primerenom roku pre zaključenja ugovora o izdavanju platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici s dva ili više platnih brendova/aplikacija ne dostavi potrošaču jasne i objektivne informacije o platnim brendovima s kojima je usluga izdavanja ovog platnog instrumenta povezana, kao i o njihovim karakteristikama, uključujući njihove mogućnosti i primenljivost, troškove i mere zaštite (član 4. stav 4);</p> <p>5) ako na platnom instrumentu zasnovanom na platnoj kartici ili na opremi koja se primenjuje na mestu prodaje ustanovi automatske mehanizme, softver ili druge uređaje kojima bi se platiocu ili trgovcu ograničio izbor platnog brenda i/ili platne aplikacije pri upotrebi platnog instrumenta zasnovanog na platnoj kartici (član 4. stav 8);</p> <p>6) ako trgovačke naknade trgovcu ne nudi ili ne obračunava pojedinačno za različite vrste i brendove platnih kartica za čiju se upotrebu plaćaju različite međubankarske naknade i/ili različite naknade kartičnih sistema plaćanja (član 5. stav 1), odnosno ako suprotno članu 5. stav 2. ovog zakona obračunava trgovcu jedinstvenu naknadu za sve ili više vrsta i brendova platnih kartica koje taj trgovac prihvata;</p> <p>7) ako suprotno članu 5. stav 3. ovog</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>zakona u ugovoru o platnoj usluzi koji zaključuje s trgovcem ne prikaže pojedinačno za sve platne brendove i vrste platnih kartica informacije o iznosu svih naknada iz člana 5. stav 1. ovog zakona (trgovačka naknada, međubankarska naknada i naknada kartičnih sistema plaćanja);</p> <p>8) ako trgovca koji prihvata platni instrument zasnovan na platnoj kartici jednog izdavaoca obaveže da prihvata i druge platne instrumente zasnovane na platnim karticama koji su izdati u okviru istog kartičnog sistema plaćanja a da pritom nisu ispunjeni uslovi propisani članom 6. stav 1 ovog zakona (član 6. stav 1);</p> <p>9) ako ne obezbedi da platni instrument zasnovan na platnoj kartici bude elektronski i vizuelno prepoznatljiv, na način koji omogućava trgovcu i platiocu da nedvosmisleno identifikuju platni brend i vrstu platne kartice koju je izabrao platilac (član 6. stav 6);</p> <p>10) ako zabrani trgovcu da usmeri potrošača na upotrebu bilo kog platnog instrumenta, da daje prednost platnim instrumentima zasnovanim na platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja ili da obavesti platioca o međubankarskim naknadama, naknadama kartičnih sistema plaćanja i trgovačkim naknadama koje plaća (član 7. stav 1);</p> <p>11) ako nakon izvršenja pojedinačne</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>platne transakcije na osnovu platne kartice trgovcu u ugovorenim rokovima i na ugovoreni način ne dostavi referentnu oznaku koja trgovcu omogućava identifikaciju ove platne transakcije, iznos te platne transakcije u valuti u kojoj je odobren platni račun trgovca i iznos svih naknada koje se odnose na tu platnu transakciju, sa posebno naznačenim iznosom trgovačke naknade, međubankarske naknade i naknade kartičnog sistema plaćanja (član 8);</p> <p>12) ako suprotno članu 9. ovog zakona ne izda korisniku platnih usluga platni instrument zasnovan na platnoj kartici kod koga se u domaćim platnim transakcijama obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos izdatih na osnovu njegove upotrebe obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji, odnosno ako suprotno tom članu izda korisniku platnih usluga platni instrument zasnovan na platnoj kartici kod koga se u domaćim platnim transakcijama obrada, netiranje i poravnanje naloga za prenos izdatih na osnovu njegove upotrebe ne obavljaju u platnom sistemu u Republici Srbiji;</p> <p>13) ako naplati ili ponudi međubankarsku naknadu suprotno članu 14. ovog zakona.</p> <p>Na izricanje novčane kazne izdavaocu ili prihvatio u skladu sa ovim</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>članom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga koje se odnose na mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.</p> <p>Novčanom kaznom od 50.000 dinara do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj trgovac koji je pravno lice:</p> <p>1) ako ograniči platioca da izabere platni brend ili platnu aplikaciju koje trgovac prihvata a koji su različiti od platnog brenda ili platne aplikacije koji bi bili odabrani primenom automatskog mehanizma koji trgovac upotrebljava na svom mestu prodaje (član 4. stav 9);</p> <p>2) ako ne obavesti potrošača o tome da ne prihvata sve platne instrumente zasnovane na platnim karticama određenog kartičnog sistema plaćanja, i to jasno i nedvosmisleno, istovremeno s davanjem obaveštenja o platnim instrumentima zasnovanim na platnim karticama tog kartičnog sistema plaćanja koje prihvata (član 6. stav 3);</p> <p>3) ako informacije iz člana 6. stav 3. ovog zakona ne istakne vidno na ulazu u prodajni objekat i na naplatnom mestu (član 6. stav 4);</p> <p>4) ako, u slučaju trgovine korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu, informacije iz člana 6. stav 3. ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici ili na drugom odgovarajućem</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		0.1 13	<p>elektronskom ili mobilnom mediju ili ove informacije ne pruži platiocu u primerenom roku pre zaključenja ugovora (član 6. stav 5).</p> <p>Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.</p> <p>Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj trgovac koji je preduzetnik novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara.</p> <p>Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj trgovac koji je fizičko lice novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.</p>			
14.2	2. Member States shall notify those provisions to the Commission by 9 June 2016 and shall notify without delay of any subsequent amendment affecting them.			NP	Republika Srbija nije članica Evropske unije.	
	Article 15 Settlement, out of court complaints and redress procedures		Zaštita prava i interesa korisnika platnih usluga Član 10.			
15.1	1. Member States shall ensure and promote adequate and effective out-of-court complaint and redress procedures or take equivalent measures for the settlement of disputes arising under this Regulation between payees and their payment service providers. For those purposes, Member States shall designate existing bodies, where appropriate, or	01. 10	Ako se izdavalac ili prihvatilac ne pridržavaju odredaba ovog zakona ili propisa donetih na osnovu ovog zakona – korisnik platnih usluga koje su predmet ovog zakona ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa, u skladu	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	establish new bodies. The bodies shall be independent from the parties.		<p>sa zakonom kojim se uređuju platne usluge i zakonom kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga.</p> <p>Na postupak ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga koje se odnose na ostvarivanje zaštite prava i interesa korisnika finansijskih usluga (pravo na prigovor davaocu finansijskih usluga, pravo na pritužbu Narodnoj banci Srbije, vansudsko rešavanje spornog odnosa, mere za otklanjanje nepravilnosti i pravo na sudsku zaštitu).</p>			
15.2	2. Member States shall notify the Commission of those bodies by 9 June 2017. They shall notify the Commission without delay of any subsequent change concerning those bodies.			NP		
	Article 16 Universal cards					
16.1	1. For the purposes of this Regulation, in relation to domestic payment transactions that are not distinguishable as debit or credit card transactions by the payment card scheme, the provisions on debit cards or debit card transactions are applied.			NU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
16.2	2. By derogation from paragraph 1, until 9 December 2016, Member States may define a share of no more than 30 % of the domestic payment transactions referred to in paragraph 1 of this Article that are considered to be equivalent to credit card transactions to which the interchange fee cap set in Article 4 shall apply.			NU		